

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 42

Rozeslána dne 10. listopadu 2009

Cena Kč 88,-

O B S A H:

106. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o Úmluvě o podpůrném rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (Úmluva č. 187)
  107. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí, kterým se nahrazuje sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 17/1999 Sb., o sjednání Dohody mezi Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Ministerstvem zdravotnictví Běloruské republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy
  108. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Protokolu o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek
-

106**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 15. června 2006 byla v Ženevě na 95. zasedání Generální konference Mezinárodní organizace práce přijata Úmluva o podpůrném rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (Úmluva č. 187).

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikace Úmluvy Českou republikou byla zapsána generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce dne 13. října 2008.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 8 odst. 2 dne 20. února 2009. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 3 téhož článku dne 13. října 2009.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhlašují současně.

**Promotional Framework
for Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187)**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Ninety-fifth Session on 31 May 2006,

Recognizing the global magnitude of occupational injuries, diseases and deaths, and the need for further action to reduce them, and

Recalling that the protection of workers against sickness, disease and injury arising out of employment is among the objectives of the International Labour Organization as set out in its Constitution, and

Recognizing that occupational injuries, diseases and deaths have a negative effect on productivity and on economic and social development, and

Noting paragraph III(g) of the Declaration of Philadelphia, which provides that the International Labour Organization has the solemn obligation to further among the nations of the world programmes which will achieve adequate protection for the life and health of workers in all occupations, and

Mindful of the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work and its Follow-Up, 1998, and

Noting the Occupational Safety and Health Convention, 1981 (No. 155), the Occupational Safety and Health Recommendation, 1981 (No. 164), and other instruments of the International Labour Organization relevant to the promotional framework for occupational safety and health, and

Recalling that the promotion of occupational safety and health is part of the International Labour Organization's agenda of decent work for all, and

Recalling the Conclusions concerning ILO standards-related activities in the area of occupational safety and health - a global strategy, adopted by the International Labour Conference at its 91st Session (2003), in particular relating to ensuring that priority be given to occupational safety and health in national agendas, and

Stressing the importance of the continuous promotion of a national preventative safety and health culture, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to occupational safety and health, which is the fourth item on the agenda of the session, and

PŘEKLAD

Úmluva č. 187

o podpůrném rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2006

Generální konference Mezinárodní organizace práce,

svolaná Správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy, kde se sešla na svém 95. zasedání dne 31. května 2006,

uznávajíc celosvětovou závažnost pracovních úrazů, nemocí z povolání a úmrtí následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, a potřebu dalších kroků ke snížení jejich počtu, a

připomínajíc, že ochrana pracovníků proti chorobám, nemocem a úrazům z povolání je jedním z úkolů Mezinárodní organizace práce stanovených v její ústavě, a

uznávajíc, že pracovní úrazy, nemoci z povolání a úmrtí následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání mají negativní vliv na produktivitu a ekonomický a sociální rozvoj, a

berouc na vědomí odst. III písm. g) Filadelfské deklarace, který stanoví, že Mezinárodní organizace práce má závaznou povinnost šířit mezi národy světa programy zajišťující dosahování přiměřené ochrany života a zdraví pracovníků ve všech povoláních, a

vědoma si Deklarace MOP o základních principech a právech v práci a jejího následného procesu z roku 1998, a

berouc na vědomí Úmluvu o bezpečnosti a zdraví pracovníků, 1981 (č. 155), Doporučení o bezpečnosti a zdraví pracovníků, 1981 (č. 164), a další předpisy Mezinárodní organizace práce relevantní k podpůrnému rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, a

připomínajíc, že podpora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je součástí programu podpory MOP důstojné práce pro všechny, a

připomínajíc Závěry týkající se normotvorných aktivit MOP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – globální strategii přijatou Mezinárodní konferencí práce na jejím 91. zasedání v roce 2003, zejména pokud jde o zajištění přednostního postavení otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v národních programech, a

zdůrazňujíc význam nepřetržité podpory národní kultury preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví, a

rozhodnoucí se přijmout některé návrhy k otázce bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které jsou čtvrtým bodem pořadu jednání tohoto zasedání, a

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

adopts this fifteenth day of June of the year two thousand and six the following Convention, which may be cited as the Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006.

I. DEFINITIONS

Article 1

For the purpose of this Convention:

- (a) the term *national policy* refers to the national policy on occupational safety and health and the working environment developed in accordance with the principles of Article 4 of the Occupational Safety and Health Convention, 1981 (No. 155);
- (b) the term *national system for occupational safety and health* or *national system* refers to the infrastructure which provides the main framework for implementing the national policy and national programmes on occupational safety and health;
- (c) the term *national programme on occupational safety and health* or *national programme* refers to any national programme that includes objectives to be achieved in a predetermined time frame, priorities and means of action formulated to improve occupational safety and health, and means to assess progress;
- (d) the term *a national preventative safety and health culture* refers to a culture in which the right to a safe and healthy working environment is respected at all levels, where government, employers and workers actively participate in securing a safe and healthy working environment through a system of defined rights, responsibilities and duties, and where the principle of prevention is accorded the highest priority.

II. OBJECTIVE

Article 2

1. Each Member which ratifies this Convention shall promote continuous improvement of occupational safety and health to prevent occupational injuries, diseases and deaths, by the development, in consultation with the most representative organizations of employers and workers, of a national policy, national system and national programme.
2. Each Member shall take active steps towards achieving progressively a safe and healthy working environment through a national system and national programmes on occupational safety and health by taking into account the principles set out in instruments of the International Labour Organization (ILO) relevant to the promotional framework for occupational safety and health.
3. Each Member, in consultation with the most representative organizations of employers and workers, shall periodically consider what measures could be taken to ratify relevant occupational safety and health Conventions of the ILO.

III. NATIONAL POLICY

Article 3

1. Each Member shall promote a safe and healthy working environment by formulating a national policy.

stanovíc, že uvedené návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy;

přijímá dne patnáctého června 2006 tuto úmluvu, na kterou se lze odvolávat jako na Úmluvu o podpůrném rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2006.

I. DEFINICE

Článek 1

Pro účely této úmluvy se:

- (a) „národní politikou“ rozumí národní politika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pracovního prostředí vytvářená v souladu s principy článku 4 Úmluvy o bezpečnosti a zdraví pracovníků z roku 1981 (č. 155);
- (b) „národním systémem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ nebo „národním systémem“ rozumí infrastruktura, která poskytuje základní strukturu pro provádění národní politiky a národních programů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- (c) „národním programem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ nebo „národním programem“ rozumí jakýkoli národní program zahrnující cíle, jejichž dosažení je stanovenno předem určeným časovým rámcem, priority a způsoby činnosti určené ke zvyšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a způsoby posuzování dosaženého pokroku;
- (d) „národní preventivní kulturou bezpečnosti a ochrany zdraví“ rozumí kultura, v níž je právo na bezpečné a zdravé pracovní prostředí respektováno na všech úrovních, kde se vláda, zaměstnavatelé a pracovníci aktivně podílejí na zajištění bezpečného a zdravého pracovního prostředí prostřednictvím systému vymezených práv, povinností a úkolů a kde je zásada prevence považována za nejvyšší prioritu.

II. CÍL

Článek 2

1. Každý člen, který ratifikuje tuto úmluvu, podpoří nepřetržité zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví s cílem předcházet pracovním úrazům, nemocem z povolání a úmrtím následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání tím, že po konzultaci s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků vytvoří národní politiku, národní systém a národní program.
2. Každý člen přijme aktivní opatření k postupnému vytvoření bezpečného a zdravého pracovního prostředí prostřednictvím národního systému a národních programů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci tím, že v uvedených opatření zohlední zásady vytyčené v předpisech Mezinárodní organizace práce (MOP) relevantních k podpůrnému rámci pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci.
3. Každý člen pravidelně zváží, po konzultacích s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, jaká opatření by mohla být přijata k ratifikaci příslušných úmluv MOP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

III. NÁRODNÍ POLITIKA

Článek 3

1. Každý člen podpoří bezpečné a zdravé pracovní prostředí vypracováním národní politiky.

2. Each Member shall promote and advance, at all relevant levels, the right of workers to a safe and healthy working environment.
3. In formulating its national policy, each Member, in light of national conditions and practice and in consultation with the most representative organizations of employers and workers, shall promote basic principles such as assessing occupational risks or hazards; combating occupational risks or hazards at source; and developing a national preventative safety and health culture that includes information, consultation and training.

IV. NATIONAL SYSTEM

Article 4

1. Each Member shall establish, maintain, progressively develop and periodically review a national system for occupational safety and health, in consultation with the most representative organizations of employers and workers.
2. The national system for occupational safety and health shall include among others:
  - (a) laws and regulations, collective agreements where appropriate, and any other relevant instruments on occupational safety and health;
  - (b) an authority or body, or authorities or bodies, responsible for occupational safety and health, designated in accordance with national law and practice;
  - (c) mechanisms for ensuring compliance with national laws and regulations, including systems of inspection; and
  - (d) arrangements to promote, at the level of the undertaking, cooperation between management, workers and their representatives as an essential element of workplace-related prevention measures.
3. The national system for occupational safety and health shall include, where appropriate:
  - (a) a national tripartite advisory body, or bodies, addressing occupational safety and health issues;
  - (b) information and advisory services on occupational safety and health;
  - (c) the provision of occupational safety and health training;
  - (d) occupational health services in accordance with national law and practice;
  - (e) research on occupational safety and health;
  - (f) a mechanism for the collection and analysis of data on occupational injuries and diseases, taking into account relevant ILO instruments;
  - (g) provisions for collaboration with relevant insurance or social security schemes covering occupational injuries and diseases; and
  - (h) support mechanisms for a progressive improvement of occupational safety and health conditions in micro-enterprises, in small and medium-sized enterprises and in the informal economy.

V. NATIONAL PROGRAMME

Article 5

1. Each Member shall formulate, implement, monitor, evaluate and periodically review a national programme on occupational safety and health in consultation with the most representative organizations of employers and workers.
2. The national programme shall:
  - (a) promote the development of a national preventative safety and health culture;

2. Každý člen podpoří a na všech příslušných úrovních prosadí práva pracovníků na bezpečné a zdravé pracovní prostředí.
3. Při formulaci své národní politiky každý člen podpoří, s ohledem na národní podmínky a praxi a po konzultaci s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, základní principy jako posuzování pracovních rizik nebo nebezpečí, potírání pracovních rizik nebo nebezpečí od základu a rozvoj národní kultury preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví, která zahrnuje poskytování informací, konzultací a vzdělávání.

IV. NÁRODNÍ SYSTÉM

Článek 4

1. Po konzultaci s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků každý člen zřídí, udržuje, postupně rozvíjí a pravidelně přezkoumává národní systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
2. Národní systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci mimo jiné zahrnuje:
  - (a) zákony a nařízení, případně kolektivní smlouvy a všechny další příslušné dokumenty z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
  - (b) orgán nebo subjekt, případně orgány nebo subjekty, odpovědné za bezpečnost a ochranu zdraví při práci, určené v souladu s vnitrostátním právem a praxí;
  - (c) mechanismy pro zajištění dodržování vnitrostátních zákonů a nařízení, včetně systémů inspekce; a
  - (d) dohody o podpoře spolupráce mezi vedením, zaměstnanci a jejich zástupci na úrovni podniku jako základní prvek preventivních opatření pro jednotlivá pracoviště.
3. Národní systém bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zahrnuje, kde je to vhodné:
  - (a) národní tripartitní poradní orgán, nebo orgány, zabývající se otázkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
  - (b) informační a poradenské služby v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
  - (c) poskytování vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
  - (d) služby pracovního lékařství v souladu s vnitrostátním právem a praxí;
  - (e) výzkum v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
  - (f) mechanismus pro sběr a analýzy údajů o pracovních úrazech a nemocích z povolání, bera v úvahu příslušné instrumenty MOP;
  - (g) ustanovení týkající se spolupráce s příslušnými systémy pojistění a soustavami sociálního zabezpečení, které zajišťují pojistné krytí pracovních úrazů a nemocí z povolání; a
  - (h) mechanismy podpory postupného zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v mikropodnicích, v malých a středních podnicích a v neformalní ekonomice.

V. NÁRODNÍ PROGRAM

Článek 5

1. Každý člen po konzultaci s nejreprezentativnějšími organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků vypracovává, provádí, monitoruje, hodnotí a pravidelně přezkoumává národní program bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.
2. Národní program:
  - (a) podporuje rozvoj národní kultury preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví;

- (b) contribute to the protection of workers by eliminating or minimizing, so far as is reasonably practicable, work-related hazards and risks, in accordance with national law and practice, in order to prevent occupational injuries, diseases and deaths and promote safety and health in the workplace;
- (c) be formulated and reviewed on the basis of analysis of the national situation regarding occupational safety and health, including analysis of the national system for occupational safety and health;
- (d) include objectives, targets and indicators of progress; and
- (e) be supported, where possible, by other complementary national programmes and plans which will assist in achieving progressively a safe and healthy working environment.

3. The national programme shall be widely publicized and, to the extent possible, endorsed and launched by the highest national authorities.

VI. FINAL PROVISIONS

Article 6

This Convention does not revise any international labour Conventions or Recommendations.

Article 7

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 8

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification is registered.

Article 9

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention within the first year of each new period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and denunciations that have been communicated by the Members of the Organization.

(b) přispívá k ochraně pracovníků odstraňováním nebo minimalizací nebezpečí nebo rizik souvisejících s prací, pokud je to rozumně proveditelné, v souladu s vnitrostátním právem a praxí, aby zabránil pracovním úrazům, nemocem a úmrtím následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, a podpořil bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti;

(c) je vypracován a přezkoumáván na základě analýzy vnitrostátní situace v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně analýzy národního systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;

(d) zahrnuje cíle, ukazatele a indikátory pokroku; a

(e) je podporován, je-li to možné, jinými doplňkovými programy a plány, které napomohou postupnému vytváření bezpečného a zdravého pracovního prostředí.

3. Národnímu programu se dostane široké publicity a bude v maximální možné míře podpořen a zahájen nejvyššími státními orgány.

VI. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 6

Tato úmluva nereviduje žádné mezinárodní úmluvy ani žádná doporučení z pracovní oblasti.

Článek 7

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k registraci.

Článek 8

1. Tato úmluva zavazuje jen ty členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zaregistrována generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce.

2. Úmluva vstoupí v platnost dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zaregistruje ratifikace dvou členských států.

3. Poté tato úmluva vstoupí v platnost pro každý další členský stát dvanáct měsíců od data, kdy je zaregistrována jeho ratifikace.

Článek 9

1. Členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, ji může vypovědět po uplynutí deseti let od data, kdy poprvé vstoupila v platnost, aktem sděleným generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který jej zaregistruje. Tato výpověď nabude účinnosti jeden rok od data, kdy byla zaregistrována.

2. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu a který ve lhůtě jednoho roku po uplynutí desetiletého období uvedeného v předchozím odstavci nevyužije práva výpovědi stanoveného tímto článkem, jí bude vázán na další období deseti let a poté bude moci vypovědět tuto úmluvu po uplynutí každého desetiletého období za podmínek stanovených v tomto článku.

Článek 10

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členům Mezinárodní organizace práce registraci všech ratifikací a aktů výpovědí, oznámených členy organizace.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification that has been communicated, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention will come into force.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and denunciations that have been registered.

Article 12

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision.

Article 13

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention, then, unless the new Convention otherwise provides:

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 9 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 14

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

2. Když bude oznamovat členům organizace registraci druhé ratifikace, upozorní generální ředitel členy organizace na datum, kterým Úmluva vstoupí v platnost.

Článek 11

V souladu s článkem 102 Charty Spojených národů sdělí generální ředitel Mezinárodního úřadu práce generálnímu tajemníkovi Spojených národů k registraci úplné údaje o všech ratifikacích a aktech výpovědí, které zaregistroval v souladu s ustanoveními předchozích článků.

Článek 12

Kdykoli to bude Správní rada Mezinárodního úřadu práce považovat za nutné, předloží Generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a posoudí, je-li žádoucí zařadit na pořad jednání Konference otázku celkové nebo částečné revize této úmluvy.

Článek 13

1. Jestliže Konference přijme novou úmluvu, která zcela nebo zčásti reviduje tuto úmluvu, pak, nestanoví-li nová úmluva jinak:

- (a) ratifikace nové revidující úmluvy některým členem zahrnuje *ipso jure* okamžité vypovězení této úmluvy, bez ohledu na ustanovení výše uvedeného článku 9, s výhradou, že nová úmluva vstoupí v platnost;
- (b) od data, kdy nová revidující úmluva vstoupí v platnost, přestane být tato úmluva otevřena členským státům k ratifikaci.

2. Tato úmluva však v každém případě zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členy, kteří ji ratifikovali, avšak neratifikovali revidující úmluvu.

Článek 14

Anglické a francouzské znění této úmluvy jsou stejně závazná.

107**SDĚLENÍ**

Ministerstva zahraničních věcí,
kterým se nahrazuje sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 17/1999 Sb.,
o sjednání Dohody mezi Ministerstvem zdravotnictví České republiky
a Ministerstvem zdravotnictví Běloruské republiky o spolupráci
v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 7. prosince 1998 byla v Praze podepsána Dohoda mezi Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Ministerstvem zdravotnictví Běloruské republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy.

Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku 10 dnem jejího podpisu.

České znění Dohody se vyhlašuje současně.

Dohoda

mezi Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Ministerstvem zdravotnictví Běloruské republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy

Ministerstvo zdravotnictví České republiky a Ministerstvo zdravotnictví Běloruské republiky (dále jen „smluvní strany“),

uvědomujíce si užitečnost mezinárodní spolupráce v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy,

přesvědčeny, že vzájemná spolupráce bude napomáhat řešení mnohých obecných problémů zdravotnictví,

řídíce se principy mezinárodního práva,

se dohodly na tomto:

Článek 1

Smluvní strany budou na základě rovnosti, reciprocity a k oboustrannému prospěchu rozvíjet a prohlubovat spolupráci mezi svými zeměmi v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy s cílem trvale zlepšovat zdravotní stav obyvatelstva obou zemí.

Článek 2

Spolupráce se bude uskutečňovat především v těchto oblastech:

zdravotní výchova a podpora zdraví

odborné vzdělávání lékařů, farmaceutů a dalších zdravotnických pracovníků

– řízení, organizace a financování zdravotnictví

– reforma zdravotnictví

– zdravotní pojištění

– prevence přenosných a nepřenosných nemocí

– primární zdravotní péče

Konkrétní spolupráce se bude uskutečňovat na základě vzájemného souhlasu a s ohledem na zájmy obou smluvních stran.

Článek 3

Spolupráce se bude uskutečňovat především formou:

– výměny informací

– studijních pobytů a konzultací odborníků

– dalších vzájemně schválených forem spolupráce v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy.

Článek 4

Smluvní strany budou podporovat přímé styky mezi zdravotnickými institucemi a organizacemi svých států.

Článek 5

Smluvní strany si budou vyměňovat informace o kongresech a sympoziích s mezinárodní účasti týkajících se zdravotnictví, které se budou konat v jejich zemích. Na požádání jedné smluvní strany druhá smluvní strana poskytne příslušné informační materiály vztahující se k těmto akcím.

Článek 6

Smluvní strany budou podporovat rozvoj vzájemné spolupráce v prevenci vzniku a šíření epidemií. Příslušné orgány obou smluvních stran budou neprodleně informovat jedna druhou o epidemiologické situaci a vzniku epidemií na svém území, které mohou ovlivnit epidemiologickou situaci na území druhé smluvní strany, a o přijatých karanténních opatřeních. Smluvní strany si budou vyměňovat informace v oblasti prevence, diagnostiky a léčení infekčních onemocnění.

Článek 7

Veškeré výměny, a také další formy spolupráce, vyplývající z této dohody, budou uskutečňovány v souladu s vnitrostátními právními předpisy obou zemí.

Článek 8

1. Smluvní strany pro provádění této dohody zřídí společnou česko-běloruskou komisi.
2. Smluvní strany do tří měsíců ode dne podepsání této dohody jmenují vedoucího komise ze své strany.
3. Zasedání společné komise se budou konat každoročně střídavě v Praze a v Minsku.
4. Společná komise bude sestavovat každoroční konkrétní plány spolupráce na základě směrů činnosti, které jsou uvedeny v článku 2.

Článek 9

Změny a dodatky k této dohodě mohou být provedeny dle rozhodnutí smluvních stran a vyhotoveny jako dodatek k Dohodě podepsaný zmocněnci smluvních stran.

Článek 10

Tato dohoda vstupuje v platnost dnem jejího podpisu.

Článek 11

Tato dohoda se uzavírá na dobu neurčitou. Každá ze smluvních stran může tuto dohodu písemně vypovědět.

Dáno v Praze dne 7. prosince 1998 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém, běloruském a ruském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

Za Ministerstvo zdravotnictví České republiky

MUDr. Ivan David, CSc. v. r.

ministr zdravotnictví

Za Ministerstvo zdravotnictví Běloruské republiky

Vladimír Bělskij v. r.

mimořádný a zplnomocněný velvyslanec
Běloruské republiky v České republice

108**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 21. května 2003 byl v Kyjevě přijat Protokol o registrech úniků a přenosů znečišťujících látek (k Úmluvě o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí¹).

Jménem České republiky byl Protokol podepsán v Kyjevě téhož dne.

S Protokolem vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Protokol ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka OSN, depozitáře Protokolu, dne 12. srpna 2009.

Protokol vstoupil v platnost na základě svého článku 27 odst. 1 dne 8. října 2009. Pro Českou republiku vstupuje v platnost podle odstavce 3 téhož článku dne 10. listopadu 2009.

Anglické znění Protokolu a jeho překlad do českého jazyka se vyhlašují současně.

---

¹) Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí podepsaná v Aarhusu dne 25. června 1998 byla vyhlášena pod č. 124/2004 Sb. m. s.

PROTOCOL ON POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTERS

The Parties to this Protocol,

Recalling article 5, paragraph 9, and article 10, paragraph 2, of the 1998 Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (the Aarhus Convention),

Recognizing that pollutant release and transfer registers provide an important mechanism to increase corporate accountability, reduce pollution and promote sustainable development, as stated in the Lucca Declaration adopted at the first meeting of the Parties to the Aarhus Convention,

Having regard to principle 10 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development,

Having regard also to the principles and commitments agreed to at the 1992 United Nations Conference on Environment and Development, in particular the provisions in chapter 19 of Agenda 21,

Taking note of the Programme for the Further Implementation of Agenda 21, adopted by the General Assembly of the United Nations at its nineteenth special session, 1997, in which it called for, inter alia, enhanced national capacities and capabilities for information collection, processing and dissemination, to facilitate public access to information on global environmental issues through appropriate means,

Having regard to the Plan of Implementation of the 2002 World Summit on Sustainable Development, which encourages the development of coherent, integrated information on chemicals, such as through national pollutant release and transfer registers,

Taking into account the work of the Intergovernmental Forum on Chemical Safety, in particular the 2000 Bahia Declaration on Chemical Safety, the Priorities for Action Beyond 2000 and the Pollutant Release and Transfer Register/Emission Inventory Action Plan,

Taking into account also the activities undertaken within the framework of the Inter-Organization Programme for the Sound Management of Chemicals,

Taking into account furthermore the work of the Organisation for Economic Co-operation and Development, in particular its Council Recommendation on Implementing Pollutant Release and Transfer Registers, in which the Council calls upon member countries to establish and make publicly available national pollutant release and transfer registers,

Wishing to provide a mechanism contributing to the ability of every person of present and future generations to live in an environment adequate to his or her health and well-being, by ensuring the development of publicly accessible environmental information systems,

Wishing also to ensure that the development of such systems takes into account principles contributing to sustainable development such as the precautionary approach set forth in principle 15 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development,

Recognizing the link between adequate environmental information systems and the exercise of the rights contained in the Aarhus Convention,

Noting the need for cooperation with other international initiatives concerning pollutants and waste, including the 2001 Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants and the 1989 Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal,

Recognizing that the objectives of an integrated approach to minimizing pollution and the amount of waste resulting from the operation of industrial installations and other sources are to achieve a high level of

protection for the environment as a whole, to move towards sustainable and environmentally sound development and to protect the health of present and future generations,

Convinced of the value of pollutant release and transfer registers as a cost-effective tool for encouraging improvements in environmental performance, for providing public access to information on pollutants released into and transferred in and through communities, and for use by Governments in tracking trends, demonstrating progress in pollution reduction, monitoring compliance with certain international agreements, setting priorities and evaluating progress achieved through environmental policies and programmes,

Believing that pollutant release and transfer registers can bring tangible benefits to industry through the improved management of pollutants,

Noting the opportunities for using data from pollutant release and transfer registers, combined with health, environmental, demographic, economic or other types of relevant information, for the purpose of gaining a better understanding of potential problems, identifying 'hot spots', taking preventive and mitigating measures, and setting environmental management priorities,

Recognizing the importance of protecting the privacy of identified or identifiable natural persons in the processing of information reported to pollutant release and transfer registers in accordance with applicable international standards relating to data protection,

Recognizing also the importance of developing internationally compatible national pollutant release and transfer register systems to increase the comparability of data,

Noting that many member States of the United Nations Economic Commission for Europe, the European Community and the Parties to the North American Free Trade Agreement are acting to collect data on pollutant releases and transfers from various sources and to make these data publicly accessible, and recognizing especially in this area the long and valuable experience in certain countries,

Taking into account the different approaches in existing emission registers and the need to avoid duplication, and recognizing therefore that a certain degree of flexibility is needed,

Urging the progressive development of national pollutant release and transfer registers,

Urging also the establishment of links between national pollutant release and transfer registers and information systems on other releases of public concern,

Have agreed as follows:

Article 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to enhance public access to information through the establishment of coherent, integrated, nationwide pollutant release and transfer registers (PRTRs) in accordance with the provisions of this Protocol, which could facilitate public participation in environmental decision-making as well as contribute to the prevention and reduction of pollution of the environment.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol,

1. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a State or a regional economic integration organization referred to in article 24 which has consented to be bound by this Protocol and for which the Protocol is in force;
2. "Convention" means the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998;
3. "The public" means one or more natural or legal persons, and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups;
4. "Facility" means one or more installations on the same site, or on adjoining sites, that are owned or operated by the same natural or legal person;
5. "Competent authority" means the national authority or authorities, or any other competent body or bodies, designated by a Party to manage a national pollutant release and transfer register system;
6. "Pollutant" means a substance or a group of substances that may be harmful to the environment or to human health on account of its properties and of its introduction into the environment;
7. "Release" means any introduction of pollutants into the environment as a result of any human activity, whether deliberate or accidental, routine or non-routine, including spilling, emitting, discharging, injecting, disposing or dumping, or through sewer systems without final waste-water treatment;
8. "Off-site transfer" means the movement beyond the boundaries of the facility of either pollutants or waste destined for disposal or recovery and of pollutants in waste water destined for waste-water treatment;
9. "Diffuse sources" means the many smaller or scattered sources from which pollutants may be released to land, air or water, whose combined impact on those media may be significant and for which it is impractical to collect reports from each individual source;
10. The terms "national" and "nationwide" shall, with respect to the obligations under the Protocol on Parties that are regional economic integration organizations, be construed as applying to the region in question unless otherwise indicated;
11. "Waste" means substances or objects which are:
  - (a) Disposed of or recovered;
  - (b) Intended to be disposed of or recovered; or
  - (c) Required by the provisions of national law to be disposed of or recovered;
12. "Hazardous waste" means waste that is defined as hazardous by the provisions of national law;
13. "Other waste" means waste that is not hazardous waste;
14. "Waste water" means used water containing substances or objects that is subject to regulation by national law.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and other measures, and appropriate enforcement measures, to implement the provisions of this Protocol.
2. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce a more extensive or more publicly accessible pollutant release and transfer register than required by this Protocol.
3. Each Party shall take the necessary measures to require that employees of a facility and members of the public who report a violation by a facility of national laws implementing this Protocol to public authorities are not penalized, persecuted or harassed by that facility or public authorities for their actions in reporting the violation.
4. In the implementation of this Protocol, each Party shall be guided by the precautionary approach as set forth in principle 15 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development.
5. To reduce duplicative reporting, pollutant release and transfer register systems may be integrated to the degree practicable with existing information sources such as reporting mechanisms under licences or operating permits.
6. Parties shall strive to achieve convergence among national pollutant release and transfer registers.

Article 4

CORE ELEMENTS OF A POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTER SYSTEM

In accordance with this Protocol, each Party shall establish and maintain a publicly accessible national pollutant release and transfer register that:

- (a) Is facility-specific with respect to reporting on point sources;
- (b) Accommodates reporting on diffuse sources;
- (c) Is pollutant-specific or waste-specific, as appropriate;
- (d) Is multimedia, distinguishing among releases to air, land and water;
- (e) Includes information on transfers;
- (f) Is based on mandatory reporting on a periodic basis;
- (g) Includes standardized and timely data, a limited number of standardized reporting thresholds and limited provisions, if any, for confidentiality;
- (h) Is coherent and designed to be user-friendly and publicly accessible, including in electronic form;
- (i) Allows for public participation in its development and modification; and
- (j) Is a structured, computerized database or several linked databases maintained by the competent authority.

Article 5

DESIGN AND STRUCTURE

1. Each Party shall ensure that the data held on the register referred to in article 4 are presented in both aggregated and non-aggregated forms, so that releases and transfers can be searched and identified according to:
  - (a) Facility and its geographical location;
  - (b) Activity;
  - (c) Owner or operator, and, as appropriate, company;
  - (d) Pollutant or waste, as appropriate;
  - (e) Each of the environmental media into which the pollutant is released; and
  - (f) As specified in article 7, paragraph 5, the destination of the transfer and, where appropriate, the disposal or recovery operation for waste.
2. Each Party shall also ensure that the data can be searched and identified according to those diffuse sources which have been included in the register.
3. Each Party shall design its register taking into account the possibility of its future expansion and ensuring that the reporting data from at least the ten previous reporting years are publicly accessible.
4. The register shall be designed for maximum ease of public access through electronic means, such as the Internet. The design shall allow that, under normal operating conditions, the information on the register is continuously and immediately available through electronic means.
5. Each Party should provide links in its register to its relevant existing, publicly accessible databases on subject matters related to environmental protection.
6. Each Party shall provide links in its register to the pollutant release and transfer registers of other Parties to the Protocol and, where feasible, to those of other countries.

Article 6

SCOPE OF THE REGISTER

1. Each Party shall ensure that its register includes the information on:
  - (a) Releases of pollutants required to be reported under article 7, paragraph 2;
  - (b) Off-site transfers required to be reported under article 7, paragraph 2; and
  - (c) Releases of pollutants from diffuse sources required under article 7, paragraph 4.
2. Having assessed the experience gained from the development of national pollutant release and transfer registers and the implementation of this Protocol, and taking into account relevant international processes, the Meeting of the Parties shall review the reporting requirements under this Protocol and shall consider the following issues in its further development:
  - (a) Revision of the activities specified in annex I;

- (b) Revision of the pollutants specified in annex II;
- (c) Revision of the thresholds in annexes I and II; and
- (d) Inclusion of other relevant aspects such as information on on-site transfers, storage, the specification of reporting requirements for diffuse sources or the development of criteria for including pollutants under this Protocol.

Article 7

REPORTING REQUIREMENTS

1. Each Party shall either:

- (a) Require the owner or the operator of each individual facility within its jurisdiction that undertakes one or more of the activities specified in annex I above the applicable capacity threshold specified in annex I, column 1, and:
  - (i) Releases any pollutant specified in annex II in quantities exceeding the applicable thresholds specified in annex II, column 1;
  - (ii) Transfers off-site any pollutant specified in annex II in quantities exceeding the applicable threshold specified in annex II, column 2, where the Party has opted for pollutant-specific reporting of transfers pursuant to paragraph 5 (d);
  - (iii) Transfers off-site hazardous waste exceeding 2 tons per year or other waste exceeding 2,000 tons per year, where the Party has opted for waste-specific reporting of transfers pursuant to paragraph 5 (d); or
  - (iv) Transfers off-site any pollutant specified in annex II in waste water destined for waste-water treatment in quantities exceeding the applicable threshold specified in annex II, column 1b;

to undertake the obligation imposed on that owner or operator pursuant to paragraph 2; or

- (b) Require the owner or the operator of each individual facility within its jurisdiction that undertakes one or more of the activities specified in annex I at or above the employee threshold specified in annex I, column 2, and manufactures, processes or uses any pollutant specified in annex II in quantities exceeding the applicable threshold specified in annex II, column 3, to undertake the obligation imposed on that owner or operator pursuant to paragraph 2.

2. Each Party shall require the owner or operator of a facility referred to in paragraph 1 to submit the information specified in paragraphs 5 and 6, and in accordance with the requirements therein, with respect to those pollutants and wastes for which thresholds were exceeded.

3. In order to achieve the objective of this Protocol, a Party may decide with respect to a particular pollutant to apply either a release threshold or a manufacture, process or use threshold, provided that this increases the relevant information on releases or transfers available in its register.

4. Each Party shall ensure that its competent authority collects, or shall designate one or more public authorities or competent bodies to collect, the information on releases of pollutants from diffuse sources specified in paragraphs 7 and 8, for inclusion in its register.

5. Each Party shall require the owners or operators of the facilities required to report under paragraph 2 to complete and submit to its competent authority, the following information on a facility-specific basis:

- (a) The name, street address, geographical location and the activity or activities of the reporting facility, and the name of the owner or operator, and, as appropriate, company;

(b) The name and numerical identifier of each pollutant required to be reported pursuant to paragraph 2;

(c) The amount of each pollutant required to be reported pursuant to paragraph 2 released from the facility to the environment in the reporting year, both in aggregate and according to whether the release is to air, to water or to land, including by underground injection;

(d) Either:

(i) The amount of each pollutant required to be reported pursuant to paragraph 2 that is transferred off-site in the reporting year, distinguishing between the amounts transferred for disposal and for recovery, and the name and address of the facility receiving the transfer; or

(ii) The amount of waste required to be reported pursuant to paragraph 2 transferred off-site in the reporting year, distinguishing between hazardous waste and other waste, for any operations of recovery or disposal, indicating respectively with 'R' or 'D' whether the waste is destined for recovery or disposal pursuant to annex III and, for transboundary movements of hazardous waste, the name and address of the recoverer or disposer of the waste and the actual recovery or disposal site receiving the transfer;

(e) The amount of each pollutant in waste water required to be reported pursuant to paragraph 2 transferred off-site in the reporting year; and

(f) The type of methodology used to derive the information referred to in subparagraphs (c) to (e), according to article 9, paragraph 2, indicating whether the information is based on measurement, calculation or estimation.

6. The information referred to in paragraph 5 (c) to (e) shall include information on releases and transfers resulting from routine activities and from extraordinary events.

7. Each Party shall present on its register, in an adequate spatial disaggregation, the information on releases of pollutants from diffuse sources for which that Party determines that data are being collected by the relevant authorities and can be practicably included. Where the Party determines that no such data exist, it shall take measures to initiate reporting on releases of relevant pollutants from one or more diffuse sources in accordance with its national priorities.

8. The information referred to in paragraph 7 shall include information on the type of methodology used to derive the information.

Article 8

REPORTING CYCLE

1. Each Party shall ensure that the information required to be incorporated in its register is publicly available, compiled and presented on the register by calendar year. The reporting year is the calendar year to which that information relates. For each Party, the first reporting year is the calendar year after the Protocol enters into force for that Party. The reporting required under article 7 shall be annual. However, the second reporting year may be the second calendar year following the first reporting year.

2. Each Party that is not a regional economic integration organization shall ensure that the information is incorporated into its register within fifteen months from the end of each reporting year. However, the information for the first reporting year shall be incorporated into its register within two years from the end of that reporting year.

3. Each Party that is a regional economic integration organization shall ensure that the information for a particular reporting year is incorporated into its register six months after the Parties that are not regional economic integration organizations are required to do so.

Article 9

DATA COLLECTION AND RECORD-KEEPING

1. Each Party shall require the owners or operators of the facilities subject to the reporting requirements of article 7 to collect the data needed to determine, in accordance with paragraph 2 below and with appropriate frequency, the facility's releases and off-site transfers subject to reporting under article 7 and to keep available for the competent authorities the records of the data from which the reported information was derived for a period of five years, starting from the end of the reporting year concerned. These records shall also describe the methodology used for data gathering.
2. Each Party shall require the owners or operators of the facilities subject to reporting under article 7 to use the best available information, which may include monitoring data, emission factors, mass balance equations, indirect monitoring or other calculations, engineering judgments and other methods. Where appropriate, this should be done in accordance with internationally approved methodologies.

Article 10

QUALITY ASSESSMENT

1. Each Party shall require the owners or operators of the facilities subject to the reporting requirements of article 7, paragraph 1, to assure the quality of the information that they report.
2. Each Party shall ensure that the data contained in its register are subject to quality assessment by the competent authority, in particular as to their completeness, consistency and credibility, taking into account any guidelines that may be developed by the Meeting of the Parties.

Article 11

PUBLIC ACCESS TO INFORMATION

1. Each Party shall ensure public access to information contained in its pollutant release and transfer register, without an interest having to be stated, and according to the provisions of this Protocol, primarily by ensuring that its register provides for direct electronic access through public telecommunications networks.
2. Where the information contained in its register is not easily publicly accessible by direct electronic means, each Party shall ensure that its competent authority upon request provides that information by any other effective means, as soon as possible and at the latest within one month after the request has been submitted.
3. Subject to paragraph 4, each Party shall ensure that access to information contained in its register is free of charge.
4. Each Party may allow its competent authority to make a charge for reproducing and mailing the specific information referred to in paragraph 2, but such charge shall not exceed a reasonable amount.
5. Where the information contained in its register is not easily publicly accessible by direct electronic means, each Party shall facilitate electronic access to its register in publicly accessible locations, for example in public libraries, offices of local authorities or other appropriate places.

Article 12

CONFIDENTIALITY

1. Each Party may authorize the competent authority to keep information held on the register confidential where public disclosure of that information would adversely affect:

(a) International relations, national defence or public security;

(b) The course of justice, the ability of a person to receive a fair trial or the ability of a public authority to conduct an enquiry of a criminal or disciplinary nature;

(c) The confidentiality of commercial and industrial information, where such confidentiality is protected by law in order to protect a legitimate economic interest;

(d) Intellectual property rights; or

(e) The confidentiality of personal data and/or files relating to a natural person if that person has not consented to the disclosure of the information to the public, where such confidentiality is provided for in national law.

The aforementioned grounds for confidentiality shall be interpreted in a restrictive way, taking into account the public interest served by disclosure and whether the information relates to releases into the environment.

2. Within the framework of paragraph 1 (c), any information on releases which is relevant for the protection of the environment shall be considered for disclosure according to national law.

3. Whenever information is kept confidential according to paragraph 1, the register shall indicate what type of information has been withheld, through, for example, providing generic chemical information if possible, and for what reason it has been withheld.

Article 13

PUBLIC PARTICIPATION IN THE DEVELOPMENT OF NATIONAL POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTERS

1. Each Party shall ensure appropriate opportunities for public participation in the development of its national pollutant release and transfer register, within the framework of its national law.

2. For the purpose of paragraph 1, each Party shall provide the opportunity for free public access to the information on the proposed measures concerning the development of its national pollutant release and transfer register and for the submission of any comments, information, analyses or opinions that are relevant to the decision-making process, and the relevant authority shall take due account of such public input.

3. Each Party shall ensure that, when a decision to establish or significantly change its register has been taken, information on the decision and the considerations on which it is based are made publicly available in a timely manner.

Article 14**ACCESS TO JUSTICE**

1. Each Party shall, within the framework of its national legislation, ensure that any person who considers that his or her request for information under article 11, paragraph 2, has been ignored, wrongfully refused, whether in part or in full, inadequately answered, or otherwise not dealt with in accordance with the provisions of that paragraph has access to a review procedure before a court of law or another independent and impartial body established by law.
2. The requirements in paragraph 1 are without prejudice to the respective rights and obligations of Parties under existing treaties applicable between them dealing with the subject matter of this article.

Article 15**CAPACITY-BUILDING**

1. Each Party shall promote public awareness of its pollutant release and transfer register, and shall ensure that assistance and guidance are provided in accessing its register and in understanding and using the information contained in it.
2. Each Party should provide adequate capacity-building for and guidance to the responsible authorities and bodies to assist them in carrying out their duties under this Protocol.

Article 16**INTERNATIONAL COOPERATION**

1. The Parties shall, as appropriate, cooperate and assist each other:
  - (a) In international actions in support of the objectives of this Protocol;
  - (b) On the basis of mutual agreement between the Parties concerned, in implementing national systems in pursuance of this Protocol;
  - (c) In sharing information under this Protocol on releases and transfers within border areas; and
  - (d) In sharing information under this Protocol concerning transfers among Parties.
2. The Parties shall encourage cooperation among each other and with relevant international organizations, as appropriate, to promote:
  - (a) Public awareness at the international level;
  - (b) The transfer of technology; and
  - (c) The provision of technical assistance to Parties that are developing countries and Parties with economies in transition in matters relating to this Protocol.

Article 17**MEETING OF THE PARTIES**

1. A Meeting of the Parties is hereby established. Its first session shall be convened no later than two years after the entry into force of this Protocol. Thereafter, ordinary sessions of the Meeting of the Parties

shall be held sequentially with or parallel to ordinary meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Parties to this Protocol. The Meeting of the Parties shall hold an extraordinary session if it so decides in the course of an ordinary session or at the written request of any Party provided that, within six months of it being communicated by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe to all Parties, the said request is supported by at least one third of these Parties.

2. The Meeting of the Parties shall keep under continuous review the implementation and development of this Protocol on the basis of regular reporting by the Parties and, with this purpose in mind, shall:

- (a) Review the development of pollutant release and transfer registers, and promote their progressive strengthening and convergence;
- (b) Establish guidelines facilitating reporting by the Parties to it, bearing in mind the need to avoid duplication of effort in this regard;
- (c) Establish a programme of work;
- (d) Consider and, where appropriate, adopt measures to strengthen international cooperation in accordance with article 16;
- (e) Establish such subsidiary bodies as it deems necessary;
- (f) Consider and adopt proposals for such amendments to this Protocol and its annexes as are deemed necessary for the purposes of this Protocol, in accordance with the provisions of article 20;
- (g) At its first session, consider and by consensus adopt rules of procedure for its sessions and those of its subsidiary bodies, taking into account any rules of procedure adopted by the Meeting of the Parties to the Convention;
- (h) Consider establishing financial arrangements by consensus and technical assistance mechanisms to facilitate the implementation of this Protocol;
- (i) Seek, where appropriate, the services of other relevant international bodies in the achievement of the objectives of this Protocol; and
- (j) Consider and take any additional action that may be required to further the objectives of this Protocol, such as the adoption of guidelines and recommendations which promote its implementation.

3. The Meeting of the Parties shall facilitate the exchange of information on the experience gained in reporting transfers using the pollutant-specific and waste-specific approaches, and shall review that experience in order to investigate the possibility of convergence between the two approaches, taking into account the public interest in information in accordance with article 1 and the overall effectiveness of national pollutant release and transfer registers.

4. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State or regional economic integration organization entitled under article 24 to sign this Protocol but which is not a Party to it, and any intergovernmental organization qualified in the fields to which the Protocol relates, shall be entitled to participate as observers in the sessions of the Meeting of the Parties. Their admission and participation shall be subject to the rules of procedure adopted by the Meeting of the Parties.

5. Any non-governmental organization qualified in the fields to which this Protocol relates which has informed the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe of its wish to be represented at a session of the Meeting of the Parties shall be entitled to participate as an observer unless one third of the Parties present at the session raise objections. Their admission and participation shall be subject to the rules of procedure adopted by the Meeting of the Parties.

Article 18

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2, each Party to this Protocol shall have one vote.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 19

ANNEXES

Annexes to this Protocol shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Protocol constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.

Article 20

AMENDMENTS

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.
2. Proposals for amendments to this Protocol shall be considered at a session of the Meeting of the Parties.
3. Any proposed amendment to this Protocol shall be submitted in writing to the secretariat, which shall communicate it at least six months before the session at which it is proposed for adoption to all Parties, to other States and regional economic integration organizations that have consented to be bound by the Protocol and for which it has not yet entered into force and to Signatories.
4. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Protocol by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the session.
5. For the purposes of this article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.
6. Any amendment to this Protocol adopted in accordance with paragraph 4 shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties, to other States and regional economic integration organizations that have consented to be bound by the Protocol and for which it has not yet entered into force and to Signatories.
7. An amendment, other than one to an annex, shall enter into force for those Parties having ratified, accepted or approved it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of the instruments of ratification, acceptance or approval by at least three fourths of those which were Parties at the time of its adoption. Thereafter it shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.
8. In the case of an amendment to an annex, a Party that does not accept such an amendment shall so notify the Depositary in writing within twelve months from the date of its circulation by the Depositary. The Depositary shall without delay inform all Parties of any such notification received. A Party may at any time withdraw a notification of non-acceptance, whereupon the amendment to an annex shall enter into force for that Party.

9. On the expiry of twelve months from the date of its circulation by the Depositary as provided for in paragraph 6, an amendment to an annex shall enter into force for those Parties which have not submitted a notification to the Depositary in accordance with paragraph 8, provided that, at that time, not more than one third of those which were Parties at the time of the adoption of the amendment have submitted such a notification.

10. If an amendment to an annex is directly related to an amendment to this Protocol, it shall not enter into force until such time as the amendment to this Protocol enters into force.

Article 21

SECRETARIAT

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions for this Protocol:

- (a) The preparation and servicing of the sessions of the Meeting of the Parties;
- (b) The transmission to the Parties of reports and other information received in accordance with the provisions of this Protocol;
- (c) The reporting to the Meeting of the Parties on the activities of the secretariat; and
- (d) Such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties on the basis of available resources.

Article 22

REVIEW OF COMPLIANCE

At its first session, the Meeting of the Parties shall by consensus establish cooperative procedures and institutional arrangements of a non-judicial, non-adversarial and consultative nature to assess and promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. In establishing these procedures and arrangements, the Meeting of the Parties shall consider, inter alia, whether to allow for information to be received from members of the public on matters related to this Protocol.

Article 23

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Protocol, they shall seek a solution by negotiation or by any other peaceful means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol, or at any time thereafter, a State may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

- (a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;
- (b) Arbitration in accordance with the procedure set out in annex IV.

A regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedures referred to in subparagraph (b).

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties to the dispute agree otherwise.

Article 24

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 on the occasion of the fifth Ministerial Conference "Environment for Europe," and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by all States which are members of the United Nations and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the United Nations to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 25

DEPOSITORY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 26

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 24.
2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 24.
3. Any regional economic integration organization referred to in article 24 which becomes a Party without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more member States of such an organization is a Party, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.
4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 24 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modifications to the extent of their competence.

Article 27

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by the States members of such an organization.

3. For each State or regional economic integration organization which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 28

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

Article 29

WITHDRAWAL

At any time after three years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary.

Article 30

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Kiev, this twenty-first day of May, two thousand and three.

Annex I

ACTIVITIES

No.	Activity	Capacity threshold (column 1)	Employee threshold (column 2)
1.	Energy sector		10 employees
(a)	Mineral oil and gas refineries	*	
(b)	Installations for gasification and liquefaction	*	
(c)	Thermal power stations and other combustion installations	With a heat input of 50 megawatts (MW)	
(d)	Coke ovens	*	
(e)	Coal rolling mills	With a capacity of 1 ton per hour	
(f)	Installations for the manufacture of coal products and solid smokeless fuel	*	
2.	Production and processing of metals		
(a)	Metal ore (including sulphide ore) roasting or sintering installations	*	10 employees
(b)	Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary melting) including continuous casting	With a capacity of 2.5 tons per hour	
(c)	Installations for the processing of ferrous metals: (i) Hot-rolling mills (ii) Smitheries with hammers (iii) Application of protective fused metal coats	With a capacity of 20 tons of crude steel per hour With an energy of 50 kilojoules per hammer, where the calorific power used exceeds 20 MW With an input of 2 tons of crude steel per hour	
(d)	Ferrous metal foundries	With a production capacity of 20 tons per day	
(e)	Installations: (i) For the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes	*	

No.	Activity	Capacity threshold (column 1)	Employee threshold (column 2)
	(ii) For the smelting, including the alloying, of non-ferrous metals, including recovered products (refining, foundry casting, etc.)	With a melting capacity of 4 tons per day for lead and cadmium or 20 tons per day for all other metals	10 employees
(f)	Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process	Where the volume of the treatment vats equals 30 m ³	
3. Mineral industry			
(a)	Underground mining and related operations	*	10 employees
(b)	Opencast mining	Where the surface of the area being mined equals 25 hectares	
(c)	Installations for the production of: (i) Cement clinker in rotary kilns (ii) Lime in rotary kilns (iii) Cement clinker or lime in other furnaces	With a production capacity of 500 tons per day With a production capacity exceeding 50 tons per day With a production capacity of 50 tons per day	
(d)	Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos-based products	*	
(e)	Installations for the manufacture of glass, including glass fibre	With a melting capacity of 20 tons per day	
(f)	Installations for melting mineral substances, including the production of mineral fibres	With a melting capacity of 20 tons per day	
(g)	Installations for the manufacture of ceramic products by firing, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain	With a production capacity of 75 tons per day, or with a kiln capacity of 4 m ³ and with a setting density per kiln of 300 kg/m ³	

No.	Activity	Capacity threshold (column 1)	Employee threshold (column 2)
4.	Chemical industry		
(a)	Chemical installations for the production on an industrial scale of basic organic chemicals, such as: <ul style="list-style-type: none"> (i) Simple hydrocarbons (linear or cyclic, saturated or unsaturated, aliphatic or aromatic) (ii) Oxygen-containing hydrocarbons such as alcohols, aldehydes, ketones, carboxylic acids, esters, acetates, ethers, peroxides, epoxy resins (iii) Sulphurous hydrocarbons (iv) Nitrogenous hydrocarbons such as amines, amides, nitrous compounds, nitro compounds or nitrate compounds, nitriles, cyanates, isocyanates (v) Phosphorus-containing hydrocarbons (vi) Halogenic hydrocarbons (vii) Organometallic compounds (viii) Basic plastic materials (polymers, synthetic fibres and cellulose-based fibres) (ix) Synthetic rubbers (x) Dyes and pigments (xi) Surface-active agents and surfactants 	*	
(b)	Chemical installations for the production on an industrial scale of basic inorganic chemicals, such as: <ul style="list-style-type: none"> (i) Gases, such as ammonia, chlorine or hydrogen chloride, fluorine or hydrogen fluoride, carbon oxides, sulphur compounds, nitrogen oxides, hydrogen, sulphur dioxide, carbonyl chloride (ii) Acids, such as chromic acid, hydrofluoric acid, phosphoric acid, nitric acid, hydrochloric acid, sulphuric acid, oleum, sulphurous acids (iii) Bases, such as ammonium hydroxide, potassium hydroxide, sodium hydroxide (iv) Salts, such as ammonium chloride, potassium chloride, potassium carbonate, sodium carbonate, perborate, silver nitrate (v) Non-metals, metal oxides or other inorganic compounds such as calcium carbide, silicon, silicon carbide 	*	10 employees
(c)	Chemical installations for the production on an industrial scale of phosphorous-, nitrogen- or potassium-based fertilizers (simple or compound fertilizers)	*	
(d)	Chemical installations for the production on an industrial scale of basic plant health products and of biocides	*	
(e)	Installations using a chemical or biological process for the production on an industrial scale of basic pharmaceutical products	*	
(f)	Installations for the production on an industrial scale of explosives and pyrotechnic products	*	10 employees
5.	Waste and waste-water management		
(a)	Installations for the incineration, pyrolysis, recovery, chemical treatment or landfilling of hazardous waste	Receiving 10 tons per day	10 employees
(b)	Installations for the incineration of municipal waste	With a capacity of 3 tons per hour	
(c)	Installations for the disposal of non-hazardous waste	With a capacity of 50 tons per day	
(d)	Landfills (excluding landfills of inert waste)	Receiving 10 tons per day or with a total capacity of 25,000 tons	

No.	Activity	Capacity threshold (column 1)	Employee threshold (column 2)
(e)	Installations for the disposal or recycling of animal carcasses and animal waste	With a treatment capacity of 10 tons per day	
(f)	Municipal waste-water treatment plants	With a capacity of 100,000 population equivalents	
(g)	Independently operated industrial waste-water treatment plants which serve one or more activities of this annex	With a capacity of 10,000 m ³ per day	
6. Paper and wood production and processing			
(a)	Industrial plants for the production of pulp from timber or similar fibrous materials	*	10 employees
(b)	Industrial plants for the production of paper and board and other primary wood products (such as chipboard, fibreboard and plywood)	With a production capacity of 20 tons per day	
(c)	Industrial plants for the preservation of wood and wood products with chemicals	With a production capacity of 50 m ³ per day	
7. Intensive livestock production and aquaculture			
(a)	Installations for the intensive rearing of poultry or pigs	(i) With 40,000 places for poultry (ii) With 2,000 places for production pigs (over 30 kg) (iii) With 750 places for sows	10 employees
(b)	Intensive aquaculture	1,000 tons of fish and shellfish per year	

No.	Activity	Capacity threshold (column 1)	Employee threshold (column 2)
8.	Animal and vegetable products from the food and beverage sector		
(a)	Slaughterhouses	With a carcass production capacity of 50 tons per day	
(b)	Treatment and processing intended for the production of food and beverage products from: (i) Animal raw materials (other than milk) (ii) Vegetable raw materials	With a finished product production capacity of 75 tons per day With a finished product production capacity of 300 tons per day (average value on a quarterly basis)	10 employees
(c)	Treatment and processing of milk	With a capacity to receive 200 tons of milk per day (average value on an annual basis)	
9.	Other activities		
(a)	Plants for the pretreatment (operations such as washing, bleaching, mercerization) or dyeing of fibres or textiles	With a treatment capacity of 10 tons per day	
(b)	Plants for the tanning of hides and skins	With a treatment capacity of 12 tons of finished product per day	
(c)	Installations for the surface treatment of substances, objects or products using organic solvents, in particular for dressing, printing, coating, degreasing, waterproofing, sizing, painting, cleaning or impregnating	With a consumption capacity of 150 kg per hour or 200 tons per year	10 employees
(d)	Installations for the production of carbon (hard-burnt coal) or electrographite by means of incineration or graphitization	*	
(e)	Installations for the building of, and painting or removal of paint from ships	With a capacity for ships 100 m long	

Explanatory notes:

Column 1 contains the capacity thresholds referred to article 7, paragraph 1 (a).

An asterisk (*) indicates that no capacity threshold is applicable (all facilities are subject to reporting).

Column 2 contains the employee threshold referred to in article 7, paragraph 1 (b).

"10 employees" means the equivalent of 10 full-time employees.

Annex II**POLLUTANTS**

No.	CAS number	Pollutant	Threshold for releases (column 1)			Threshold for off-site transfers of pollutants (column 2) kg/year	Manufacture, process or use threshold (column 3) kg/year
			to air (column 1a) kg/year	to water (column 1b) kg/year	to land (column 1c) kg/year		
1	74-82-8	Methane (CH ₄)	100 000	-	-	-	*
2	630-08-0	Carbon monoxide (CO)	500 000	-	-	-	*
3	124-38-9	Carbon dioxide (CO ₂)	100 million	-	-	-	*
4		Hydro-fluorocarbons (HFCs)	100	-	-	-	*
5	10024-97-2	Nitrous oxide (N ₂ O)	10 000	-	-	-	*
6	7664-41-7	Ammonia (NH ₃)	10 000	-	-	-	10 000
7		Non-methane volatile organic compounds (NMVOC)	100 000	-	-	-	*
8		Nitrogen oxides (NO _x /NO ₂)	100 000	-	-	-	*
9		Perfluorocarbons (PFCs)	100	-	-	-	*
10	2551-62-4	Sulphur hexafluoride (SF ₆)	50	-	-	-	*
11		Sulphur oxides (SO _x /SO ₂)	150 000	-	-	-	*
12		Total nitrogen	-	50 000	50 000	10 000	10 000
13		Total phosphorus	-	5 000	5 000	10 000	10 000
14		Hydrochlorofluorocarbons (HCFCs)	1	-	-	100	10 000
15		Chlorofluorocarbons (CFCs)	1	-	-	100	10 000
16		Halons	1	-	-	100	10 000
17	7440-38-2	Arsenic and compounds (as As)	20	5	5	50	50
18	7440-43-9	Cadmium and compounds (as Cd)	10	5	5	5	5
19	7440-47-3	Chromium and compounds (as Cr)	100	50	50	200	10 000
20	7440-50-8	Copper and compounds (as Cu)	100	50	50	500	10 000
21	7439-97-6	Mercury and compounds (as Hg)	10	1	1	5	5
22	7440-02-0	Nickel and compounds (as Ni)	50	20	20	500	10 000
23	7439-92-1	Lead and compounds (as Pb)	200	20	20	50	50
24	7440-66-6	Zinc and compounds (as Zn)	200	100	100	1 000	10 000
25	15972-60-8	Alachlor	-	1	1	5	10 000
26	309-00-2	Aldrin	1	1	1	1	1
27	1912-24-9	Atrazine	-	1	1	5	10 000
28	57-74-9	Chlordane	1	1	1	1	1
29	143-50-0	Chlordecone	1	1	1	1	1
30	470-90-6	Chlорfenvinphos	-	1	1	5	10 000
31	85535-84-8	Chloro-alkanes, C ₁₀ -C ₁₃	-	1	1	10	10 000
32	2921-88-2	Chlorpyrifos	-	1	1	5	10 000
33	50-29-3	DDT	1	1	1	1	1
34	107-06-2	1,2-dichlorethane (EDC)	1 000	10	10	100	10 000
35	75-09-2	Dichloromethane (DCM)	1 000	10	10	100	10 000
36	60-57-1	Diethyltin	1	1	1	1	1
37	330-54-1	Diuron	-	1	1	5	10 000
38	115-29-7	Endosulfan	-	1	1	5	10 000
39	72-20-8	Endrin	1	1	1	1	1
40		Halogenated organic compounds (as AOX)	-	1 000	1 000	1 000	10 000
41	76-44-8	Heptachlor	1	1	1	1	1
42	118-74-1	Hexachlorobenzene (HCB)	10	1	1	1	5
43	87-68-3	Hexachlorobutadiene (HCBD)	-	1	1	5	10 000
44	608-73-1	1,2,3,4,5,6-hexamethylchlorocyclohexane (HCH)	10	1	1	1	10
45	58-89-9	Lindane	1	1	1	1	1
46	2385-85-5	Mirex	1	1	1	1	1

No.	CAS number	Pollutant	Threshold for releases (column 1)			Threshold for off-site transfers of pollutants (column 2) kg/year	Manufacture, process or use threshold (column 3) kg/year
			to air (column 1a) kg/year	to water (column 1b) kg/year	to land (column 1c) kg/year		
47		PCDD +PCDF (dioxins +furans) (as Teq)	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
48	608-93-5	Pentachlorobenzene	1	1	1	5	50
49	87-86-5	Pentachlorophenol (PCP)	10	1	1	5	10 000
50	1336-36-3	Polychlorinated biphenyls (PCBs)	0.1	0.1	0.1	1	50
51	122-34-9	Simazine	-	1	1	5	10 000
52	127-18-4	Tetrachloroethylene (PER)	2 000	-	-	1 000	10 000
53	56-23-5	Tetrachloromethane (TCM)	100	-	-	1 000	10 000
54	12002-48-1	Trichlorobenzenes (TCBs)	10	-	-	1 000	10 000
55	71-55-6	1,1,1-trichloroethane	100	-	-	1 000	10 000
56	79-34-5	1,1,2,2-tetrachloroethane	50	-	-	1 000	10 000
57	79-01-6	Trichloroethylene	2 000	-	-	1 000	10 000
58	67-66-3	Trichloromethane	500	-	-	1 000	10 000
59	8001-35-2	Toxaphene	1	1	1	1	1
60	75-01-4	Vinyl chloride	1 000	10	10	100	10 000
61	120-12-7	Anthracene	50	1	1	50	50
62	71-43-2	Benzene	1 000	200 (as BTEX) ^{a/}	200 (as BTEX) ^{a/}	2 000 (as BTEX) ^{a/}	10 000
63		Brominated diphenylethers (PBDE)	-	1	1	5	10 000
64		Nonylphenol ethoxylates (NP/NPEs) and related substances	-	1	1	5	10 000
65	100-41-4	Ethyl benzene	-	200 (as BTEX) ^{a/}	200 (as BTEX) ^{a/}	2 000 (as BTEX) ^{a/}	10 000
66	75-21-8	Ethylene oxide	1 000	10	10	100	10 000
67	34123-59-6	Isoproturon	-	1	1	5	10 000
68	91-20-3	Naphthalene	100	10	10	100	10 000
69		Organotin compounds (as total Sn)	-	50	50	50	10 000
70	117-81-7	Di-(2-ethyl hexyl) phthalate (DEHP)	10	1	1	100	10 000
71	108-95-2	Phenols (as total C)	-	20	20	200	10 000
72		Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) ^{b/}	50	5	5	50	50
73	108-88-3	Toluene	-	200 (as BTEX) ^{a/}	200 (as BTEX) ^{a/}	2 000 (as BTEX) ^{a/}	10 000
74		Tributyltin and compounds	-	1	1	5	10 000
75		Triphenyltin and compounds	-	1	1	5	10 000
76		Total organic carbon (TOC) (as total C or COD/3)	-	50 000	-	-	**
77	1582-09-8	Trifluralin	-	1	1	5	10 000
78	1330-20-7	Xylenes	-	200 (as BTEX) ^{a/}	200 (as BTEX) ^{a/}	2 000 (as BTEX) ^{a/}	10 000
79		Chlorides (as total Cl)	-	2 million	2 million	2 million	10 000 ^{a/}
80		Chlorine and inorganic compounds (as HCl)	10 000	-	-	-	10 000
81	1332-21-4	Asbestos	1	1	1	10	10 000
82		Cyanides (as total CN)	-	50	50	500	10 000
83		Fluorides (as total F)	-	2 000	2 000	10 000	10 000 ^{a/}
84		Fluorine and inorganic compounds (as HF)	5 000	-	-	-	10 000
85	74-90-8	Hydrogen cyanide (HCN)	200	-	-	-	10 000
86		Particulate matter (PM ₁₀)	50 000	-	-	-	*

Explanatory notes:

The CAS number of the pollutant means the precise identifier in Chemical Abstracts Service.

Column 1 contains the thresholds referred to in article 7, paragraph 1 (a)(i) and (iv). If the threshold in a given sub-column (air, water or land) is exceeded, reporting of releases or, for pollutants in waste water

destined for waste-water treatment, transfers to the environmental medium referred to in that sub-column is required with respect to the facility in question, for those Parties which have opted for a system of reporting pursuant to article 7, paragraph 1 (a).

Column 2 contains the thresholds referred to in article 7, paragraph 1 (a)(ii). If the threshold in this column is exceeded for a given pollutant, reporting of the off-site transfer of that pollutant is required with respect to the facility in question, for those Parties which have opted for a system of reporting pursuant to article 7, paragraph 1 (a)(ii).

Column 3 contains the thresholds referred to in article 7, paragraph (1)(b). If the threshold in this column is exceeded for a given pollutant, reporting of the releases and off-site transfers of that pollutant is required with respect to the facility in question, for those Parties which have opted for a system of reporting pursuant to article 7, paragraph 1 (b).

A hyphen (-) indicates that the parameter in question does not trigger a reporting requirement.

An asterisk (*) indicates that, for this pollutant, the release threshold in column (1)(a) is to be used rather than a manufacture, process or use threshold.

A double asterisk (**) indicates that, for this pollutant, the release threshold in column (1)(b) is to be used rather than a manufacture, process or use threshold.

Footnotes:

a/ Single pollutants are to be reported if the threshold for BTEX (the sum parameter of benzene, toluene, ethyl benzene, xylene) is exceeded.

b/ Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) are to be measured as benzo(a)pyrene (50-32-8), benzo(b)fluoranthene (205-99-2), benzo(k)fluoranthene (207-08-9), indeno(1,2,3-cd)pyrene (193-39-5) (derived from the Protocol on Persistent Organic Pollutants to the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution).

c/ As inorganic compounds.

Annex III**PART A
DISPOSAL OPERATIONS ('D')**

- Deposit into or onto land (e.g. landfill)
- Land treatment (e.g. biodegradation of liquid or sludgy discards in soils)
- Deep injection (e.g. injection of pumpable discards into wells, salt domes or naturally occurring repositories)
- Surface impoundment (e.g. placement of liquid or sludge discards into pits, ponds or lagoons)
- Specially engineered landfill (e.g. placement into lined discrete cells which are capped and isolated from one another and the environment)
- Release into a water body except seas/oceans
- Release into seas/oceans including sea-bed insertion
- Biological treatment not specified elsewhere in this annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations specified in this part
- Physico-chemical treatment not specified elsewhere in this annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations specified in this part (e.g. evaporation, drying, calcination, neutralization, precipitation)
- Incineration on land
- Incineration at sea
- Permanent storage (e.g. emplacement of containers in a mine)
- Blending or mixing prior to submission to any of the operations specified in this part
- Repackaging prior to submission to any of the operations specified in this part
- Storage pending any of the operations specified in this part

**PART B
RECOVERY OPERATIONS ('R')**

- Use as a fuel (other than in direct incineration) or other means to generate energy
- Solvent reclamation/regeneration
- Recycling/reclamation of organic substances which are not used as solvents
- Recycling/reclamation of metals and metal compounds
- Recycling/reclamation of other inorganic materials
- Regeneration of acids or bases
- Recovery of components used for pollution abatement
- Recovery of components from catalysts
- Used oil re-refining or other reuses of previously used oil
- Land treatment resulting in benefit to agriculture or ecological improvement
- Uses of residual materials obtained from any of the recovery operations specified above in this part
- Exchange of wastes for submission to any of the recovery operations specified above in this part
- Accumulation of material intended for any operation specified in this part

Annex IV**ARBITRATION**

1. In the event of a dispute being submitted for arbitration pursuant to article 23, paragraph 2, of this Protocol, a party or parties shall notify the other party or parties to the dispute by diplomatic means as well as the secretariat of the subject matter of arbitration and indicate, in particular, the articles of this Protocol whose interpretation or application is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Protocol.
2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant party or parties and the other party or parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.
3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.
4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the notification referred to in paragraph 1, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.
5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and the provisions of this Protocol.
6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out in this annex shall draw up its own rules of procedure.
7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.
8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.
9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:
  - (a) Provide it with all relevant documents, facilities and information;
  - (b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.
10. The parties and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information that they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.
11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.
12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

15. Any Party to this Protocol which has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute, and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Protocol.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

PŘEKLAD

PROTOKOL O REGISTRECH ÚNIKŮ A PŘENOSŮ ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK

Strany tohoto protokolu,

připomínajíce ustanovení čl. 5 odst. 9 a čl. 10 odst. 2 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva),

uznávajíce, že registry úniků a přenosů znečišťujících látek představují důležitý mechanismus pro zvyšování odpovědnosti podniků, snižování znečištění a podporu udržitelného rozvoje, jak stanoví Deklarace z Luccy přijatá na prvním zasedání stran Aarhuské úmluvy,

s ohledem na zásadu 10 Deklarace z Rio de Janeira o životním prostředí a rozvoji z roku 1992,

s ohledem také na zásady a závazky přijaté na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v roce 1992, zejména na ustanovení kapitoly 19 Agendy 21,

berouce v potaz Program dalšího provádění Agendy 21 přijatý Valným shromážděním Organizace spojených národů na jeho devatenáctém zvláštním zasedání v roce 1997, ve kterém se mimo jiné požaduje rozšíření vnitrostátních kapacit a schopností pro shromažďování, zpracovávání a šíření informací s cílem umožnit veřejnosti, aby vhodnými prostředky získávala informace o globálních otázkách životního prostředí,

s ohledem na Plán pro provádění výsledků Světového summitu o udržitelném rozvoji konaného v roce 2002, ve kterém se vyzývá k vývoji ucelených a integrovaných informací o chemických látkách, například prostřednictvím vnitrostátních registrů úniků a přenosů znečišťujících látek,

s ohledem na činnost Mezivládního fóra pro chemickou bezpečnost, zejména na Deklaraci z Bahie z roku 2000 o chemické bezpečnosti, Priority pro činnost po roce 2000 a Akční plán pro registry úniků a přenosů znečišťujících látek/emisní inventury,

berouce také v úvahu činnost uskutečňovanou v rámci Meziorganizačního programu pro správné nakládání s chemickými látkami,

berouce dále v úvahu činnost Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), zejména doporučení Rady OECD týkající se vytváření registrů úniků a přenosů znečišťujících látek, ve kterém rada vyzývá členské státy, aby vytvořily registry úniků a přenosů znečišťujících látek a zpřístupnily tyto registry veřejnosti,

přejíce si vytvořit mechanismus, který přispěje k tomu, aby všichni příslušníci stávající generace i generací budoucích mohli žít v životním prostředí přiměřeném pro jejich zdraví a dobré životní podmínky, a to zajištěním rozvoje veřejně dostupných informačních systémů o životním prostředí,

přejíce si také zajistit, aby při rozvoji těchto systémů byly zohledněny zásady přispívající k udržitelnému rozvoji, jako je přístup založený na předběžné opatrnosti, který je obsažen v zásadě 15 Deklarace z Rio de Janeira o životním prostředí a rozvoji z roku 1992,

vědomy si vazby mezi vhodnými informačními systémy o životním prostředí a výkonem práv obsažených v Aarhuské úmluvě,

uznávajíce potřebu spolupráce s ostatními mezinárodními iniciativami v oblasti znečišťujících látek a odpadů, včetně Stockholmské úmluvy o persistentních organických polutantech z roku 2001 a Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování z roku 1989,

vědomy si toho, že cílem integrovaného přístupu k omezování znečištění a množství odpadů pocházejících z provozu průmyslových zařízení a jiných zdrojů je dosáhnout vysoké úrovni ochrany životního prostředí jako celku, zajistit posun k udržitelnému a environmentálně šetrnému rozvoji a chránit zdraví stávající generace i generací budoucích,

přesvědčeny o hodnotě registrů úniků a přenosů znečišťujících látek jako nákladově efektivního nástroje, který podporuje šetrnější chování k životnímu prostředí, zajistuje přístup veřejnosti k informacím o únicích a přenosech znečišťujících látek v jednotlivých komunitách a prostřednictvím těchto komunit a slouží orgánům státní správy při sledování vývoje, prokazování pokroku při snižování znečištění, monitorování souladu s určitými mezinárodními dohodami, stanovování priorit a hodnocení pokroku dosaženého na základě politik a programů v oblasti životního prostředí,

domnívajíce se, že registry úniků a přenosů znečišťujících látek mohou mít značný přínos pro průmyslové odvětví v důsledku lepšího nakládání se znečišťujícími látkami,

berouce v potaz možnosti využití údajů z registrů úniků a přenosů znečišťujících látek ve spojení s informacemi o zdraví, životním prostředí, demografii, hospodářství a jiných důležitých aspektech pro účely lepšího pochopení možných problémů, identifikace problematických otázek, přijetí preventivních a zmírňujících opatření a stanovení priorit pro péči o životní prostředí,

vědomy si významu ochrany soukromí identifikovaných nebo identifikovatelných fyzických osob při zpracování informací ohlašovaných do registrů úniků a přenosů znečišťujících látek v souladu s platnými mezinárodními normami v oblasti ochrany údajů,

vědomy si také významu vývoje mezinárodně slučitelných systémů registrace úniků a přenosů znečišťujících látek pro zlepšení porovnatelnosti údajů,

berouce na vědomí, že řada členských států Evropské hospodářské komise OSN, Evropského společenství a stran Severoamerické dohody o volném obchodu shromažďuje údaje o únicích a přenosech znečišťujících látek z různých zdrojů a poskytuje tyto údaje veřejnosti, a vědomy si zejména dlouhodobých a cenných zkušeností některých zemí v této oblasti,

berouce v úvahu různé povahy stávajících registrů emisí a nutnost zamezit duplicitě, a uznávajíce proto nutnost určité míry flexibility,

vyzývajíce k postupnému rozvoji vnitrostátních registrů úniků a přenosů znečišťujících látek,

vyzývajíce také k vytvoření vazeb mezi vnitrostátními registry úniků a přenosů znečišťujících látek a informačními systémy o jiných únicích veřejného významu,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1

Cíl

Cílem tohoto protokolu je zlepšit přístup veřejnosti k informacím vytvořením ucelených, integrovaných, celostátních registrů úniků a přenosů znečišťujících látek (PRTR – pollution release and transfer registers) v souladu s ustanoveními tohoto protokolu, což by mohlo usnadnit účast veřejnosti na rozhodování v záležitostech životního prostředí a přispět k prevenci a snižování znečištění životního prostředí.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto protokolu se:

1. „stranou“, nevyplývá-li ze znění Protokolu něco jiného, rozumí stát nebo regionální organizace hospodářské integrace uvedená v článku 24, které souhlasily s tím, aby byly vázány tímto protokolem a pro něž Protokol vstoupil v platnost;
2. „úmluvou“ rozumí Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí uzavřená v Aarhusu, Dánsko, dne 25. června 1998;
3. „veřejností“ rozumí jedna nebo více fyzických nebo právnických osob a jejich sdružení, organizace nebo skupiny v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi;
4. „provozovnou“ rozumí jedno nebo více zařízení ve stejné lokalitě nebo v přilehlých lokalitách, které vlastní nebo provozuje stejná fyzická nebo právnická osoba;
5. „příslušným orgánem“ rozumí vnitrostátní orgán nebo orgány nebo jakýkoliv jiný příslušný subjekt nebo subjekty, které jsou určeny stranou, aby spravovaly vnitrostátní systém registrace úniků a přenosů znečišťujících látek;
6. „znečišťující látkou“ rozumí látka nebo skupina látek, které mohou být škodlivé pro životní prostředí nebo lidské zdraví z důvodu svých vlastností a zavedení do životního prostředí;
7. „únikem“ rozumí jakékoli zavedení znečišťujících látek do životního prostředí v důsledku jakékoli lidské činnosti, ať už úmyslné nebo havarijní, pravidelné nebo nepravidelné, včetně rozlití, emitování, vypuštění, injektáže, odstraňování nebo skládkování, nebo prostřednictvím kanalizačních systémů bez konečného čištění odpadních vod;
8. „přenosem mimo lokalitu“ rozumí přesun znečišťujících látek nebo odpadů určených k odstranění nebo využití a znečišťujících látek v odpadních vodách určených k vycíštění mimo hranice provozovny;
9. „rozptýlenými zdroji“ rozumí mnoho menších nebo roztroušených zdrojů, ze kterých mohou unikat znečiš-

tující látky do půdy, ovzduší nebo vody, jejichž společný dopad na tyto složky může být významný a u kterých není praktické shromažďovat zprávy z každého jednotlivého zdroje zvlášt;

10. výrazy „vnitrostátní“ nebo „celostátní“ s ohledem na závazky vyplývající z Protokolu pro strany, které jsou regionálními organizacemi hospodářské integrace, vykládají tak, že se vztahují na dotyčný region, není-li uvedeno jinak;

11. „odpadem“ rozumí látky nebo předměty, které:

- a) jsou odstraňovány nebo využívány;
- b) jsou určeny k odstranění nebo využití, nebo
- c) mají být podle vnitrostátních právních předpisů odstraněny nebo využity;

12. „nebezpečným odpadem“ rozumí odpad, který je definován jako nebezpečný vnitrostátními právními předpisy;

13. „jiným odpadem“ rozumí odpad, který není nebezpečným odpadem;

14. „odpadními vodami“ rozumí použitá voda obsahující látky nebo předměty podléhající regulaci na základě vnitrostátních právních předpisů.

Článek 3

Obecná ustanovení

1. Každá strana přijme nezbytná právní, správní a jiná opatření a vhodná donucovací opatření k provedení ustanovení tohoto protokolu.

2. Ustanoveními tohoto protokolu není dotčeno právo strany ponechat v platnosti nebo zavést rozsáhlejší nebo veřejně dostupnější registr úniků a přenosů znečišťujících látek, než jaký vyžaduje tento protokol.

3. Každá strana přijme nezbytná opatření, aby zaměstnanci provozovny a osoby z řad veřejnosti, které ohlásí orgánům veřejné správy, že určitá provozovna porušila vnitrostátní právní předpisy provádějící tento protokol, nebyli touto provozovnou nebo orgány veřejné správy z důvodu ohlášení daného porušení sankcionováni, pro-následování nebo obtěžování.

4. Při provádění tohoto protokolu se každá strana řídí přístupem založeným na předběžné opatrnosti, stanoveným v zásadě 15 Deklarace z Rio de Janeira o životním prostředí a rozvoji z roku 1992.

5. Za účelem omezení dvojího ohlašování mohou být systémy registrace úniků a přenosů znečišťujících látek v praktické míře integrovány se stávajícími zdroji informací, jako jsou ohlašovací mechanismy v rámci licencí nebo povolení pro provoz.

6. Strany budou usilovat o sbližování mezi vnitrostátními registry úniků a přenosů znečišťujících látek.

Článek 4

Základní prvky systému registrace úniků a přenosů znečišťujících látek

V souladu s tímto protokolem každá strana vytvoří a bude spravovat veřejně přístupný vnitrostátní registr úniků a přenosů znečišťujících látek, který:

- a) bude obsahovat údaje o konkrétních provozovnách s ohledem na ohlašování týkající se bodových zdrojů;
- b) bude zahrnovat ohlašování týkající se rozptýlených zdrojů;
- c) bude obsahovat údaje o konkrétních znečišťujících látkách, případně odpadech;
- d) bude rozlišovat mezi úniky do jednotlivých složek životního prostředí – ovzduší, půdy a vody;
- e) bude obsahovat informace o přenosech;
- f) bude založen na povinném, pravidelném ohlašování;
- g) bude obsahovat standardizované a včasné údaje, omezený počet standardizovaných prahových hodnot pro ohlašování a případně omezená ustanovení o důvěrnosti údajů;
- h) bude ucelený a navržený tak, aby byl uživatelsky vstřícný a veřejně přístupný, a to rovněž v elektronické formě;
- i) bude umožňovat účast veřejnosti na jeho vývoji a úpravách a
- j) bude představovat strukturovanou počítačovou databázi nebo několik provázaných databází spravovaných příslušným orgánem.

Článek 5

Návrh a struktura

1. Každá strana zajistí, aby údaje obsažené v registru uvedeném v článku 4 byly uspořádány v agregované i neagregované podobě, aby bylo možné úniky a přenosy vyhledávat a identifikovat podle:
  - a) provozovny a jejího zeměpisného umístění;
  - b) činnosti;
  - c) vlastníka nebo provozovatele a případně společnosti;
  - d) znečišťující látky, případně odpadu;
  - e) každé ze složek životního prostředí, do které znečišťující látka uniká; a
  - f) místa určení přenosu a případně místa odstranění nebo využití odpadu, jak je stanoveno v čl. 7 odst. 5.
2. Každá strana také zajistí, aby údaje bylo možné vyhledávat a identifikovat podle rozptýlených zdrojů, které byly do registru zařazeny.
3. Každá strana navrhne svůj registr s ohledem na možnost jeho budoucího rozšírování a zajistí, aby byly veřejně přístupné alespoň údaje ohlášené za posledních deset ohlašovacích let.
4. Registr je třeba navrhnut tak, aby umožňoval co nejsnazší přístup veřejnosti elektronickými prostředky, jako je například internet. Návrh by měl umožňovat, aby za běžných provozních podmínek byly informace v registru nepřetržitě a okamžitě dostupné elektronickými prostředky.
5. Každá strana uvede ve svém registru odkazy na své příslušné stávající, veřejně přístupné databáze údajů souvisejících s ochranou životního prostředí.
6. Každá strana uvede ve svém registru odkazy na registry úniků a přenosů znečišťujících látek jiných stran Protokolu a, pokud to bude proveditelné, na registry jiných zemí.

Článek 6

Rozsah registru

1. Každá strana zajistí, aby její registr obsahoval informace o:
  - a) únicích znečišťujících látek, které mají být ohlášeny podle čl. 7 odst. 2;
  - b) přenosech mimo lokalitu, které mají být ohlášeny podle čl. 7 odst. 2 a
  - c) únicích znečišťujících látek z rozptýlených zdrojů, které mají být ohlášeny podle čl. 7 odst. 4.
2. Po vyhodnocení zkušeností získaných při vývoji vnitrostátních registrů úniků a přenosů znečišťujících látek a provádění tohoto protokolu a s ohledem na příslušné mezinárodní procesy přezkoumá zasedání stran požadavky na ohlašování podle tohoto protokolu a posoudí následující aspekty jeho dalšího rozvoje:
  - a) revize činností uvedených v příloze I;
  - b) revize znečišťujících látek uvedených v příloze II;
  - c) revize prahových hodnot v přílohách I a II a
  - d) zařazení jiných relevantních aspektů, jako jsou informace o přenosech v rámci lokality, skladování, specifikace požadavků na ohlašování pro rozptýlené zdroje nebo vypracování kritérií pro zařazení znečišťujících látek na základě tohoto protokolu.

Článek 7

Ohlašovací povinnost

1. Každá strana bud:
  - a) uloží vlastníkovi nebo provozovateli každé jednotlivé provozovny v její jurisdikci, která vykonává jednu nebo více činností uvedených v příloze I nad příslušnou prahovou hodnotou pro kapacitu uvedenou v příloze I, sloupcí 1, a:
    - i) dochází v ní k únikům jakékoli znečišťující látky uvedené v příloze II v množství přesahujícím příslušné prahové hodnoty uvedené v příloze II, sloupcí 1,
    - ii) dochází v ní k přenosům jakékoli znečišťující látky uvedené v příloze II v množství přesahujícím příslušnou prahovou hodnotu uvedenou v příloze II, sloupcí 2 mimo lokalitu, pokud daná strana zvolila variantu ohlašování přenosů konkrétních znečišťujících látek podle odst. 5 písm. d),
    - iii) dochází v ní k přenosům nebezpečného odpadu v množství přesahujícím 2 tuny ročně nebo jiného odpadu

v množství přesahujícím 2 000 tun ročně mimo lokalitu, pokud daná strana zvolila variantu ohlašování přenosů konkrétních odpadů podle odst. 5 písm. d), nebo

iv) dochází v ní k přenosům jakékoli znečišťující látky uvedené v příloze II v odpadních vodách určených k čištění v množství přesahujícím příslušnou prahovou hodnotu uvedenou v příloze II, sloupce 1b mimo lokalitu;

aby splnila povinnost uloženou uvedenému vlastníkovi nebo provozovateli podle odstavce 2 nebo

b) uloží vlastníkovi nebo provozovateli každé jednotlivé provozovny v její jurisdikci, která vykonává jednu nebo více činností uvedených v příloze I na prahové hodnotě pro počet zaměstnanců uvedené v příloze I, sloupce 2, nebo nad touto hodnotou, a vyrábí, zpracovává nebo používá jakoukoli znečišťující látka uvedenou v příloze II v množství přesahujícím příslušnou prahovou hodnotu uvedenou v příloze II, sloupce 3, aby splnila povinnost uloženou uvedenému vlastníkovi nebo provozovateli podle odstavce 2.

2. Každá strana uloží vlastníkovi nebo provozovateli provozovny uvedené v odstavci 1, aby předkládal informace uvedené v odstavcích 5 a 6 v souladu s požadavky uvedenými v daných ustanoveních, pokud jde o znečišťující látky a odpady, u kterých došlo k překročení prahových hodnot.

3. Ke splnění cíle tohoto protokolu může strana s ohledem na určitou znečišťující látka rozhodnout, že uplatní buď prahovou hodnotu pro únik nebo prahovou hodnotu pro výrobu, zpracování nebo použití, pokud se tím rozšíří příslušné informace o únicích nebo přesunech, které jsou k dispozici v jejím registru.

4. Každá strana zajistí, aby její příslušný orgán shromažďoval informace o únicích znečišťujících látek z rozptýlených zdrojů podle odstavců 7 a 8 za účelem jejich zařazení do registru, nebo pověří shromažďováním takových informací jeden nebo více orgánů veřejné správy nebo příslušných subjektů.

5. Každá strana uloží vlastníkům nebo provozovatelům provozoven, na které se vztahuje ohlašovací povinnost podle odstavce 2, aby shromažďovali a předkládali svému příslušnému orgánu následující informace o konkrétních provozovnách:

a) název, adresu, zeměpisné umístění a činnost nebo činnosti ohlašující provozovny a jméno vlastníka nebo provozovatele a případně název společnosti;

b) název a číselné označení každé znečišťující látky, která má být ohlašována podle odstavce 2;

c) množství každé znečišťující látky, která má být ohlašována podle odstavce 2, jež uniklo ze zařízení do životního prostředí v daném ohlašovacím roce, a to jak v agregované formě, tak s rozlišením toho, zda se jednalo o únik do ovzduší, do vody nebo do půdy, včetně prostřednictvím podzemní injektáže;

d) budě:

i) množství každé znečišťující látky, která má být ohlašována podle odstavce 2, jež je přenášeno mimo lokalitu v daném ohlašovacím roce, s rozlišením mezi množstvím přenášeným za účelem odstranění a množstvím přenášeným za účelem využití, a název a adresu provozovny, která přenos přijme, nebo

ii) množství odpadu, který má být ohlašován podle odstavce 2, jež je přenášeno mimo lokalitu v daném ohlašovacím roce, s rozlišením mezi nebezpečným odpadem a jiným odpadem, a to pro jakýkoli způsob odstranění nebo využití podle přílohy III s uvedením buď „R“ (recovery – využití) nebo „D“ (disposal – odstranění) podle toho, zda je odpad určen k využití nebo odstranění, a v případě přeshraničního pohybu nebezpečných odpadů s uvedením názvu a adresy subjektu provádějícího odstranění nebo využití tohoto odpadu a místa odstranění nebo využití, které odpad přijme;

e) množství každé znečišťující látky v odpadních vodách, která má být ohlašována podle odstavce 2, jež je přenesena v daném ohlašovacím roce mimo lokalitu; a

f) typ metodiky používané k získání informací uvedených v písmenech c) až e), v souladu s čl. 9 odst. 2, s uvedením, zda jsou informace založené na měření, výpočtu nebo odhadu.

6. Informace uvedené v odst. 5 písm. c) až e) zahrnují informace o únicích a přenosech, ke kterým došlo při pravidelných činnostech a v důsledku mimořádných událostí.

7. Každá strana ve svém registru uvede v odpovídajícím územním rozdělení informace o únicích znečišťujících látek z rozptýlených zdrojů, zjistí-li, že tyto údaje jsou shromažďovány příslušnými orgány a je prakticky možné je do registru zařadit. Pokud strana zjistí, že takové údaje neexistují, přijme opatření k zahájení ohlašování úniků příslušných znečišťujících látek z jednoho nebo více rozptýlených zdrojů v souladu se svými vnitrostátními prioritami.

8. Informace uvedené v odstavci 7 zahrnují informace o typu metodiky použité k získání informací.

Článek 8

Cyklus ohlašování

1. Každá strana zajistí, aby informace, které mají být zařazeny do jejího registru, byly přístupné veřejnosti a aby byly v registru shromázděny a uspořádány podle kalendářního roku. Ohlašovacím rokem je kalendářní rok, kterého se dané informace týkají. Pro každou stranu je prvním ohlašovacím rokem kalendářní rok následující po vstupu Protokolu v platnost pro danou stranu. Ohlašování požadované podle článku 7 se provádí jednou ročně. Druhým ohlašovacím rokem však může být druhý kalendářní rok následující po prvním ohlašovacím roce.
2. Každá strana, která není organizací regionální hospodářské integrace, zajistí, aby informace byly zařazeny do jejího registru do patnácti měsíců od konce každého ohlašovacího roku. Informace za první ohlašovací rok se však zařadí do registru do dvou let od konce tohoto ohlašovacího roku.
3. Každá strana, která je organizací regionální hospodářské integrace, zajistí, aby informace za určitý ohlašovací rok byly zařazeny do jejího registru šest měsíců poté, co vznikne tato povinnost stranám, které nejsou organizacemi regionální hospodářské integrace.

Článek 9

Shromažďování údajů a vedení evidence

1. Každá strana uloží vlastníkům nebo provozovatelům provozoven, na které se vztahuje ohlašovací povinnost podle článku 7, aby v souladu s odstavcem 2 a s odpovídající četností shromažďovali údaje nezbytné ke zjištění úniků a přenosů mimo lokalitu u provozoven, na které se vztahuje ohlašovací povinnost podle článku 7, a aby uchovávali pro příslušné orgány k dispozici evidenci údajů, ze kterých byly ohlášené informace získány, a to po dobu pěti let od konce daného ohlašovacího roku. Tato evidence musí také obsahovat popis metodiky použité ke shromáždění údajů.
2. Každá strana uloží vlastníkům nebo provozovatelům provozoven, na které se vztahuje ohlašovací povinnost podle článku 7, aby používali nejlepší dostupné informace, které mohou zahrnovat údaje získané na základě monitorování, emisní faktory, rovnice hmotnostních bilancí, nepřímé monitorování nebo jiné výpočty, technické úsudky a jiné metody. Měli by tak případně činit v souladu s mezinárodně uznávanými metodikami.

Článek 10

Hodnocení kvality

1. Každá strana uloží vlastníkům nebo provozovatelům provozoven, na které se vztahuje ohlašovací povinnost podle čl. 7 odst. 1, aby zajistili kvalitu informací, které ohlašují.
2. Každá strana zajistí, aby údaje obsažené v jejím registru podléhaly hodnocení kvality ze strany příslušného orgánu, zejména s ohledem na jejich úplnost, konzistentnost a věrohodnost, s přihlédnutím k jakýmkoli pokynům, které budou případně vypracovány zasedáním stran.

Článek 11

Přístup veřejnosti k informacím

1. Každá strana zajistí přístup veřejnosti k informacím obsaženým v jejím registru úniků a přenosů znečišťujících látek bez nutnosti prokazování zájmu a v souladu s ustanoveními tohoto protokolu, zejména zajištěním toho, aby její registr poskytoval přímý elektronický přístup prostřednictvím veřejných telekomunikačních sítí.
2. Nejsou-li informace obsažené v jejím registru snadno veřejně přístupné přímými elektronickými prostředky, zajistí každá strana, aby její příslušný orgán na požádání poskytl dané informace jakýmkoli jiným účinným způsobem, a to co možná nejdříve, nejpozději však do jednoho měsíce po předložení žádosti.
3. S výhradou odstavce 4 každá strana zajistí, aby přístup k informacím obsaženým v jejím registru byl bezplatný.
4. Každá strana může svému příslušnému orgánu povolit, aby si účtoval poplatek za reprodukci a zaslání konkrétních informací uvedených v odstavci 2, avšak tento poplatek nesmí překročit rozumnou výši.
5. Nejsou-li informace obsažené v jejím registru snadno veřejně přístupné přímými elektronickými prostředky, usnadní každá strana elektronický přístup ke svému registru na veřejně dostupných místech, například ve veřejných knihovnách, v kancelářích místních úřadů nebo na jiných vhodných místech.

Článek 12

Důvěrnost

1. Každá strana může příslušnému orgánu povolit, aby s informacemi obsaženými v registru zacházel jako s důvěrnými, pokud by zveřejnění těchto informací nepříznivě ovlivnilo:
  - a) mezinárodní vztahy, národní obranu nebo veřejnou bezpečnost;
  - b) průběh spravedlnosti, schopnost kterékoli osoby domoci se spravedlivého soudního řízení a schopnost orgánu veřejné správy provádět vyšetřování trestné nebo disciplinární povahy;
  - c) důvěrnost obchodních a průmyslových informací, pokud je tato důvěrnost chráněna zákonem za účelem ochrany oprávněného hospodářského zájmu;
  - d) práva k duševnímu vlastnictví nebo
  - e) důvěrnost osobních údajů nebo spisů týkajících se fyzické osoby v případech, kdy taková osoba nedala souhlas se zveřejněním informací, pokud tuto důvěrnost upravují vnitrostátní právní předpisy.

Výše uvedené důvody důvěrnosti je nezbytné vykládat restriktivním způsobem, s ohledem na veřejný zájem, jemuž zveřejnění informací slouží, a na to, zda se dané informace týkají úniků do životního prostředí.

2. V rámci odst. 1 písm. c) se zveřejnění informací o únicích, které jsou důležité z hlediska ochrany životního prostředí, posuzuje podle vnitrostátních právních předpisů.

3. Pokud se s informací zachází jako s důvěrnou v souladu s odstavcem 1, uvede se v registru druh informace, jejíž poskytnutí bylo odmítnuto, například uvedením druhové chemické informace, je-li to možné, a důvod, proč bylo její poskytnutí odmítnuto.

Článek 13

Účast veřejnosti na vývoji vnitrostátních registrů úniků a přenosů znečišťujících látek

1. Každá strana poskytne veřejnosti v rámci svých vnitrostátních právních předpisů vhodné možnosti účastnit se vývoje jejího vnitrostátního registru úniků a přenosů znečišťujících látek.
2. Pro účely odstavce 1 každá strana zajistí možnost volného veřejného přístupu k informacím o navrhovaných opatřeních týkajících se vývoje jejího vnitrostátního registru úniků a přenosů znečišťujících látek a dále možnost předložit jakékoli připomínky, informace, analýzy nebo stanoviska důležité pro rozhodovací proces, a příslušný orgán k témtoto vyjádření veřejnosti náležitě přihlédne.
3. Každá strana zajistí, aby po přijetí rozhodnutí o zřízení nebo podstatné změně jejího registru byly včas zveřejněny informace o příslušném rozhodnutí a aspektech, na kterých je založeno.

Článek 14

Přístup k právní ochraně

1. Každá strana v rámci svých vnitrostátních právních předpisů zajistí, aby jakákoli osoba, která má za to, že její žádost o informace podle čl. 11 odst. 2 byla opomenuta, nesprávně zcela nebo zčásti zamítнутa, nedostatečně zodpovězena nebo jinak řešena v rozporu s ustanoveními uvedeného odstavce, měla přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem ustaveným ze zákona.
2. Požadavky odstavce 1 nejsou dotčena příslušná práva a povinnosti stran na základě stávajících smluv platných mezi nimi, které se týkají předmětu tohoto článku.

Článek 15

Budování kapacit

1. Každá strana bude podporovat informovanost veřejnosti o svém registru úniků a přenosů znečišťujících látek a zajistí, aby byla pro přístup k jejímu registru a pro pochopení a využití informací v něm obsažených poskytnuta pomoc a instrukce.
2. Každá strana by měla odpovědným orgánům a úřadům poskytnout dostatečné kapacity a pokyny s cílem pomoci jim při plnění jejich povinností podle tohoto protokolu.

Článek 16

Mezinárodní spolupráce

1. Strany navzájem odpovídajícím způsobem spolupracují a pomáhají si:

- a) při mezinárodních opatřeních na podporu cílů tohoto protokolu;
- b) na základě vzájemné dohody mezi dotčenými stranami při zřizování vnitrostátních systémů podle tohoto protokolu;
- c) při sdílení informací podle tohoto protokolu týkajících se úniků a přenosů v pohraničních oblastech a
- d) při sdílení informací podle tohoto protokolu týkajících se přenosů mezi stranami.

2. Strany podporují vzájemnou spolupráci a případně spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi za účelem podpory:

- a) informovanosti veřejnosti na mezinárodní úrovni;
- b) transferu technologií a
- c) poskytování technické pomoci v otázkách souvisejících s tímto protokolem stranám, které jsou rozvojovými zeměmi, a stranám s transformační ekonomikou.

Článek 17

Zasedání stran

1. Ustavuje se zasedání stran. Jeho první schůze bude svolána nejpozději dva roky po vstupu tohoto protokolu v platnost. Řádné schůze zasedání stran se poté konají následně po řádných zasedáních stran úmluvy nebo souběžně s nimi, nerozhodnou-li strany tohoto protokolu jinak. Mimořádná schůze zasedání stran se koná, rozhodne-li o tom zasedání stran v průběhu řádné schůze nebo na písemnou žádost kterékoli strany, pokud tuto žádost do šesti měsíců poté, co ji výkonný tajemník Evropské hospodářské komise oznámí všem stranám, podpoří alespoň jedna třetina těchto stran.

2. Zasedání stran průběžně přezkoumává provádění a vývoj tohoto protokolu na základě pravidelných zpráv stran a za tímto účelem:

- a) vyhodnocuje rozvoj registrů úniků a přenosů znečišťujících látek a podporuje jejich pokračující posilování a sbližování;
- b) vytváří pokyny usnadňující ohlašování stranami, s přihlédnutím k nutnosti zamezit duplicitě úsilí v tomto ohledu;
- c) stanoví program činnosti;
- d) zvažuje a případně přijímá opatření k posílení mezinárodní spolupráce v souladu s článkem 16;
- e) ustavuje pomocné orgány, které považuje za nezbytné;
- f) zvažuje a přijímá návrhy na změny tohoto protokolu a jeho příloh, které jsou považovány za nezbytné pro účely tohoto protokolu, v souladu s článkem 20;
- g) na své první schůzi projedná a formou konsensu přijme jednací řád svých schůzí a jednací řád schůzí svých pomocných orgánů, s přihlédnutím k jakémukoli jednacímu rádu přijatému zasedáním stran úmluvy;
- h) formou konsensu zváží vytvoření finančních ujednání a mechanismů technické pomoci pro účely usnadnění provádění tohoto protokolu;
- i) využívá při plnění cílů tohoto protokolu ve vhodných případech služeb jiných příslušných mezinárodních orgánů a
- j) zváží a učiní jakékoli další kroky nezbytné k plnění cílů tohoto protokolu, jako je přijetí pokynů a doporučení, které podpoří jeho provádění.

3. Zasedání stran podporuje výměnu informací o zkušenostech získaných při ohlašování přenosů specifických znečišťujících látek a specifických odpadů a vyhodnotí tyto zkušenosti za účelem posouzení možností sbližení těchto dvou přístupů, s přihlédnutím k veřejnému zájmu o informace v souladu s ustanovením článku 1 a k celkové účinnosti vnitrostátních registrů úniků a přenosů znečišťujících látek.

4. Organizace spojených národů, její specializované agentury a Mezinárodní agentura pro atomovou energii, jakož i kterýkoli stát nebo regionální organizace hospodářské integrace, které jsou podle článku 24 oprávněny podepsat tento protokol, avšak nejsou stranou tohoto protokolu, a jakákoli mezivládní organizace kvalifikovaná v oblastech, na něž se tento protokol vztahuje, jsou oprávněny účastnit se schůzí zasedání stran jako pozorovatelé. Jejich přijetí a účast podléhá jednacímu rádu přijatému zasedáním stran.

5. Jakákoli nevládní organizace kvalifikovaná v oblastech, na něž se vztahuje tento protokol, která oznámila výkonnému tajemníkovi Evropské hospodářské komise, že si přeje být zastoupena na schůzi zasedání stran, je oprávněna účastnit se zasedání jako pozorovatel, nevznese-li proti tomu námitky alespoň jedna třetina stran přítomných na dané schůzi. Jejich přijetí a účast podléhá jednacímu rádu přijatému zasedáním stran.

Článek 18
Hlasovací právo

1. S výjimkou stanovenou odstavcem 2 má každá strana tohoto protokolu jeden hlas.
2. Organizace regionální hospodářské integrace vykonávají své hlasovací právo v otázkách své působnosti počtem hlasů odpovídajícím počtu jejich členských států, které jsou stranami. Tyto organizace nevykonávají své hlasovací právo, pokud toto právo vykonávají jejich členské státy a naopak.

Článek 19
Přílohy

Přílohy k tomuto protokolu tvoří jeho nedílnou součást, a není-li výslovně uvedeno jinak, představuje odkaz na tento protokol současně odkaz na kteroukoli jeho přílohu.

Článek 20
Změny

1. Kterákoli strana může navrhnut změnu tohoto protokolu.
2. Návrhy změn tohoto protokolu budou posouzeny na schůzi zasedání stran.
3. Jakýkoli návrh změny tohoto protokolu musí být předložen písemně sekretariátu, který jej oznámí alespoň šest měsíců před schůzí, na které bude navržen k přijetí, všem stranám, ostatním státům a organizacím regionální hospodářské integrace, které souhlasily s tím, že budou vázány tímto protokolem, a pro které dosud nevstoupil v platnost, a signatářům.
4. Strany budou všemožně usilovat o dosažení shody týkající se jakékoli navrhované změny tohoto protokolu formou konsensu. Pokud bylo veškeré úsilí o dosažení konsensu vyčerpáno a shody se dosáhnout nepodařilo, přijme se změna jako poslední možnost tříčtvrtinovou většinou hlasů stran přítomných a hlasujících na dané schůzi.
5. Pro účely tohoto článku se „přítomnými a hlasujícími stranami“ rozumí strany, které jsou přítomny a odevzdají hlas pro nebo proti.
6. Jakoukoli změnu tohoto protokolu přijatou v souladu s odstavcem 4 oznámí sekretariát depozitáři, který ji zašle všem stranám, ostatním státům a organizacím regionální hospodářské integrace, které souhlasily s tím, že budou vázány tímto protokolem, a pro které dosud nevstoupil v platnost, a signatářům.
7. Změna Protokolu, s výjimkou změny přílohy, vstoupí v platnost pro strany, které ji ratifikovaly, přijaly nebo schválily, devadesátým dnem po dni, kdy depozitář obdrží listinu o ratifikaci, přijetí nebo schválení od alespoň tří čtvrtin stran, které byly stranami v době jejího přijetí. Poté vstoupí v platnost pro jakoukoli jinou stranu devadesátým dnem po dni, kdy daná strana uloží svou listinu o ratifikaci, přijetí nebo schválení změny.
8. V případě změny přílohy strana, která tuto změnu nepřijme, oznámí tuto skutečnost písemně depozitáři do dvanácti měsíců ode dne rozeslání této změny depozitářem. Depozitář neprodleně informuje všechny strany o obdržení jakéhokoli takového oznámení. Strana může předchozí oznámení o nepřijetí kdykoli odvolat, přičemž daná změna přílohy poté vstoupí pro danou stranu v platnost.
9. Po uplynutí dvanácti měsíců ode dne rozeslání změny přílohy depozitářem podle odstavce 6 vstoupí tato změna v platnost pro strany, které nepředložily depozitáři oznámení podle odstavce 8, pokud do tohoto okamžiku nepředloží takové oznámení více než jedna třetina stran, které byly stranami v okamžiku přijetí dané změny.
10. Pokud změna přílohy přímo souvisí se změnou tohoto protokolu, nevstoupí v platnost, dokud nevstoupí v platnost daná změna tohoto protokolu.

Článek 21
Sekretariát

Výkonný tajemník Evropské hospodářské komise vykonává pro tento protokol následující funkce sekretariátu:

- a) příprava a podpůrné služby pro schůze zasedání stran;
- b) předávání zpráv a jiných informací obdržených v souladu s ustanoveními tohoto protokolu stranám;
- c) informování zasedání stran o činnosti sekretariátu a
- d) jiné funkce určené zasedáním stran na základě dostupných zdrojů.

Článek 22

Kontrola plnění

Na své první schůzi stanoví zasedání stran formou konsensu postupy spolupráce a institucionální ujednání mimo-soudní, nesporné a konzultativní povahy pro hodnocení a podporu plnění tohoto protokolu a řešení případného porušování jeho ustanovení. Při stanovení těchto postupů a ujednání zváží zasedání stran mimo jiné skutečnost, zda bude umožněno přijímání informací od veřejnosti ohledně záležitostí souvisejících s tímto protokolem.

Článek 23

Řešení sporů

1. Vznikne-li spor mezi dvěma nebo více stranami ohledně výkladu nebo uplatňování tohoto protokolu, budou tyto strany usilovat o řešení sporu jednáním nebo jakýmkoli jiným smírným způsobem řešení sporů, který je pro strany daného sporu přijatelný.

2. Při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení tohoto protokolu, při přistoupení k němu nebo kdykoli poté může stát podat depozitáři písemné prohlášení, že pro řešení sporů nevyřešených v souladu s odstavcem 1 přijímá jeden nebo oba následující způsoby urovnávání sporů jako povinné ve vztahu k jakékoli straně, která přijme stejný závazek:

- a) předložení sporu Mezinárodnímu soudnímu dvoru;
- b) rozhodčí řízení v souladu s postupem stanoveným v příloze IV.

Organizace regionální hospodářské integrace může učinit prohlášení se stejným účinkem ve vztahu k rozhodčímu řízení v souladu s postupy uvedenými v písmenu b).

3. Pokud strany sporu přijaly oba způsoby řešení sporů uvedené v odstavci 2, lze spor předložit pouze Mezinárodnímu soudnímu dvoru, nedohodnou-li se strany sporu jinak.

Článek 24

Podpis

Tento protokol bude otevřen k podpisu v Kyjevě (Ukrajina) od 21. do 23. května 2003 při příležitosti páté ministerské konference „Životní prostředí pro Evropu“ a poté v sídle Organizace spojených národů v New Yorku do 31. prosince 2003 všem státům, které jsou členy Organizace spojených národů, a organizacím regionální hospodářské integrace sestávajícím ze svrchovaných členských států Organizace spojených národů, na které jejich členské státy přenesly pravomoci v záležitostech upravených tímto protokolem, včetně pravomoci uzavírat v soulivosti s těmito záležitostmi smlouvy.

Článek 25

Depozitář

Depozitářem tohoto protokolu je generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 26

Ratifikace, přijetí, schválení a přistoupení

1. Tento protokol podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení signatářskými státy a organizacemi regionální hospodářské integrace uvedenými v článku 24.

2. Tento protokol bude otevřen k přistoupení od 1. ledna 2004 státům a organizacím regionální hospodářské integrace uvedeným v článku 24.

3. Jakákoli organizace regionální hospodářské integrace uvedená v článku 24, která se stane stranou, aniž by byl kterýkoli její členský stát stranou, je vázána všemi závazky vyplývajícími z tohoto protokolu. Je-li jeden nebo více členských států dané organizace stranou, organizace a její členské státy rozhodnou o svých odpovědnostech za plnění závazků vyplývajících z tohoto protokolu. V takovém případě nejsou daná organizace a členské státy oprávněny vykonávat souběžně práva vyplývající z tohoto protokolu.

4. Ve své listině o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení uvede organizace regionální hospodářské integrace uvedená v článku 24 prohlášení ohledně rozsahu své působnosti ve vztahu k záležitostem upraveným tímto protokolem. Tyto organizace také informují depozitáře o jakýchkoli podstatných změnách v rozsahu své působnosti.

Článek 27
Vstup v platnost

1. Tento protokol vstupuje v platnost devadesátým dnem ode dne uložení šestnácté listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.
2. Pro účely odstavce 1 se jakákoli listina uložená organizací regionální hospodářské integrace nepočítá jako dodatečná k listinám, které uložily členské státy takové organizace.
3. Pro každý stát nebo organizaci regionální hospodářské integrace, které ratifikují, přijmou nebo schválí tento protokol nebo k němu přistoupí po uložení šestnácté listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistupu, vstupuje Protokol v platnost devadesátým dnem ode dne, kdy tento stát nebo organizace uložily listinu o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.

Článek 28
Výhrady

K tomuto protokolu nelze vznést žádné výhrady.

Článek 29
Vypovězení

Kdykoli po uplynutí tří let ode dne vstupu tohoto protokolu pro určitou stranu v platnost může tato strana Protokol vypovědět písemným oznámením depozitáři. Jakákoli takováto výpověď nabývá účinku devadesátým dnem ode dne obdržení výpovědi depozitářem.

Článek 30
Platná znění

Originál tohoto protokolu, jehož anglické, francouzské a ruské znění mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní, rádně k tomu zmocněni zástupci, podepsali tento protokol.

V Kyjevě dvacátého prvního května roku dva tisíce tří.

PŘÍLOHA I

ČINNOSTI

C.	Činnost	Prahouvá hodnota pro kapacitu (sloupec 1)	Prahouvá hodnota pro zaměstnance (sloupec 2)
1.	Odvětví energetiky		10 zaměstnanců
a)	Rafinerie minerálních olejů a plynu	*	
b)	Zařízení na zplyňování a zkopalňování	*	
c)	Tepelné elektrárny a další spalovací zařízení	o tepelném příkonu 50 megawattů (MW)	
d)	Koksovací pece	*	
e)	Rotační mlýny na uhlí	o kapacitě 1 tuna za hodinu	
f)	Zařízení na výrobu uhlíkových výrobků a pevného bezdýmného paliva	*	
2.	Výroba a zpracování kovů		
a)	Zařízení na pražení nebo slinování kovové rudy (včetně sirknické rudy)	*	10 zaměstnanců
b)	Zařízení na výrobu surového železa nebo oceli (primární nebo sekundární tavení), včetně kontinuálního lítí	o kapacitě 2,5 tuny za hodinu	
c)	Zařízení na zpracování železných kovů: i) válcovny za tepla ii) kovárny s bucharý iii) nanášení ochranných povlaků z roztavených kovů	o kapacitě 20 tun surové oceli za hodinu o energii 50 kJ na jeden buchar, kde je tepelný výkon větší než 20 MW se zpracovávaným množstvím 2 tuny surové oceli za hodinu	
d)	Slévárny železných kovů	o výrobní kapacitě 20 tun denně	10 zaměstnanců
e)	Zařízení: i) na výrobu surových neželezných kovů z rudy, koncentrátu nebo druhotných surovin metalurgickými, chemickými nebo elektrolytickými postupy	*	
f)	i) na tavení, včetně slévání slitin, neželezných kovů, včetně přetavovaných výrobků (rašinace, výroba odliatků atd.)	o kapacitě tavení 4 tuny denně u olova a kadmu nebo 20 tun denně u všech ostatních kovů	10 zaměstnanců
f)	Zařízení na povrchovou úpravu kovů a plastických hmot s použitím elektrolytických nebo chemických postupů	je-li objem lázní 30 m ³	

Č.	Činnost	Prahová hodnota pro kapaciю (sloupec 1)	Prahová hodnota pro zaměstnance (sloupec 2)
3.	Zpracování nerostů		
a)	Podpovrchová těžba a související činnosti	*	
b)	Povrchová těžba	je-li rozsah oblasti těžby 25 hektarů	
c)	Zařízení na výrobu i) cementářského slinku v rotačních pecích ii) vápna v rotačních pecích iii) cementářského slinku nebo vápna v jiných pecích	o výrobní kapacitě 500 tun denně o výrobní kapacitě větší než 50 tun denně o výrobní kapacitě 50 tun denně	
d)	Zařízení na výrobu azbestu a výrobků na bázi azbestu	*	
e)	Zařízení na výrobu skla, včetně skleněných vláken	o kapacitě tavení 20 tun denně	
f)	Zařízení na tavení minerálních materiálů včetně výroby minerálních vláken	o kapacitě tavení 20 tun denně	
g)	Zařízení na výrobu keramických výrobků vypalováním, zejména krytinových tašek, cihel, žáruvzdorných tvářic, obkládaček, kameniny nebo porcelánu	o výrobní kapacitě 75 tun denně anebo o kapacitě peci 4 m^3 a hustotě vsázky na pec 300 kg/m^3	10 zaměstnanců

C.	Cinnost	Pražová hodnota pro kapaciú (slopec 1)	Pražová hodnota pro zaměstnance (slopec 2)
4.	Chemický průmysl		
a)	Chemická zařízení na výrobu základních organických chemických látok v průmyslovém měřítku, jako jsou: i) jednoduché uhlovodíky (lineární nebo cyklické, nasycené nebo nenasycené, alifatické nebo aromatické) ii) kyslíkaté deriváty uhlovodíků, jako alkoholy, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, ethery, peroxidové pryskyřice iii) organické sloučeniny síry iv) organické sloučeniny dusíku, jako aminy, amidy, nitroderiváty, nitrily, kyanatany, isokyjanatany v) organické sloučeniny fosforu vi) halogenderiváty uhlovodíků vii) organokovové sloučeniny viii) základní plastické hmoty (polymery, syntetická vlákna a vlákna na bázi celulózy) ix) syntetické kaučuky x) barviva a pigmenty xi) povrchově aktívni látky a tenzidy		
b)	Chemická zařízení na výrobu základních anorganických chemických látok v průmyslovém měřítku, jako jsou: i) plyny jako čpavek, chlor nebo chlorovodík, fluor nebo fluorovodík, oxidy uhlíku, sloučeniny síry, oxidy dusíku, vodík, oxid siřičitý, karbonylchlorid ii) kyseliny jako kyselina chromová, kyselina fluorovodíková, kyselina fosforečná, kyselina dusičná, kyselina chlorovodíková, kyselina sírová, oleum, kyselina sířičitá iii) zásady jako hydroxid amonný, hydroxid draselný, hydroxid sodný iv) soli jako chlorid amonný, chlorečnan draselný, uhlíčitan draselný, uhlíčitan sodný, perboritan, dusičnan stříbrný v) nekovy, oxidy kovů či jiné anorganické sloučeniny, jako karbid vápníku, křemík, karbid křemíku		10 zaměstnanců
c)	Chemická zařízení na výrobu hnojiv na bázi fosforu, dusíku a drasliku (jednoduchých nebo směšných) v průmyslovém měřítku	*	
d)	Chemická zařízení na výrobu základních prostředků na ochranu rostlin a biocidů v průmyslovém měřítku	*	
e)	Zařízení využívající chemické nebo biologické procesy k výrobě základních farmaceutických výrobků v průmyslovém měřítku	*	
f)	Zařízení na výrobu výbušnin a pyrotechnických výrobků v průmyslovém měřítku	*	10 zaměstnanců

Č.	Činnost	Pražková hodnota pro kapacitu (sloupec 1)	Pražková hodnota pro zaměstnance (sloupec 2)
5.	Nakládání s odpady a odpadními vodami		10 zaměstnanců
a)	Zařízení na spalování, pyrolyzu, využití, chemické zpracování nebo skladování nebezpečných odpadů	s příjmem 10 tun denně	
b)	Zařízení na spalování komunálních odpadů	o kapacitě 3 tuny za hodinu	
c)	Zařízení na odstraňování odpadů neklasifikovaných jako nebezpečné	o kapacitě 50 tun denně	
d)	Skládky (s výjimkou skládek inertního odpadu)	s příjmem 10 tun denně nebo o celkové kapacitě 25 000 tun	
e)	Zařízení na odstraňování nebo využívání mrtvých těl zvířat a odpadů živočišného původu	o kapacitě zpracování 10 tun denně	
f)	Komunální čistírny odpadních vod	o kapacitě 100 000 ekvivalentních obyvatel	
g)	Samostatně provozované čistírny průmyslových odpadních vod, které slouží pro jednu nebo více činností uvedených v této příloze	o kapacitě 10 000 m ³ denně	
6.	Výroba a zpracování papíru a dřeva		10 zaměstnanců
a)	Průmyslové závody na výrobu bunici ze dřeva nebo podobných vláknitých materiálů	*	
b)	Průmyslové závody na výrobu papíru a lepenky a jiných primárních výrobků ze dřeva (jako je dřevotisk, dřevovláknité desky a překlížka)	o výrobní kapacitě 20 tun denně	
c)	Průmyslové závody na konzervaci dřeva a výrobků ze dřeva chemikáliemi	o výrobní kapacitě 50 m ³ denně	
7.	Intenzivní živočišná výroba a akvakultura		
a)	Zařízení pro intenzivní chov drůbeže nebo prasat s prostorem pro	i) 40 000 kusů drůbeže ii) 2 000 kusů prasat na porážku (nad 30 kg) iii) 750 kusů prasnic	10 zaměstnanců
b)	intenzivní akvakultura	1 000 tun ryb a měkkýšů ročně	
8.	Živočišné a rostlinné produkty z odvětví potravin a nápojů		
a)	Jatky	o kapacitě porážky 50 tun těl denně	10 zaměstnanců
b)	Úprava a zpracování za účelem výroby potravin a nápojů: i) ze surovin živočišného původu (jiných než mléka) ii) ze surovin rostlinného původu	o výrobní kapacitě 75 tun hotových výrobků denně o výrobní kapacitě 300 tun hotových výrobků denně (v průměru za čtvrtletí)	
c)	Úprava a zpracování mléka	s množstvím odebíraného mléka 200 tun denně (v průměru za rok)	

C.	Činnost	Prahová hodnota pro kapacitu (sloupec 1)	Prahová hodnota pro zaměstnance (sloupec 2)
9.	Ostatní činnosti		
a)	Závody na předúpravu (operace jako praní, bělení, mercerace) nebo barvení vláken či textilií	o kapacitě zpracování 10 tun denně	10 zaměstnanců
b)	Závody na vydělávání kůží a kožešin	o kapacitě zpracování 12 tun hotových výrobků denně	
c)	Zařízení pro povrchovou úpravu látek, předmětů nebo výrobků, používající organická rozpouštědla, zejména provádějící apreturu, potiskování, pokovování, odmašťování, nepromokavou úpravu, úpravu rozměrů, barvení, čistění nebo impregnaci	o spotřebě rozpouštědla 150 kg za hodinu nebo 200 tun za rok	
d)	Zařízení na výrobu uhlíku (vysokoteplotní karbonizací uhlí) nebo elektrografitu vypalováním či grafitizací	*	
e)	Zařízení na stavbu a nátěr lodí nebo odstraňování nážaru z lodí	o kapacitě pro loď délky 100 m	

Vysvětly:

Sloupec 1 obsahuje prahové hodnoty pro kapacitu uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. a).

Hvězdička (*) označuje, že se nepoužije žádná prahová hodnota pro kapacitu (všechny provozovny podléhají ohlašování).

Sloupec 2 obsahuje prahovou hodnotu pro zaměstnance uvedenou v článku 7 odst. 1 písm. b).

„10 zaměstnanců“ se rozumí ekvivalent 10 zaměstnanců na plný úvazek.

PŘÍLOHA II

ZNEČIŠŤUJÍCÍ LÁTKY

č.	Číslo CAS	Znečišťující látka	Prahouvá hodnota pro únely (sloupec 1)			Prahouvá hodnota pro přenos znečišťujících látek mimo lokality (sloupec 2)	Prahouvá hodnota pro výrobu, zpracování nebo použití (sloupec 3)
			do ovzduší (sloupec 1a)	do vody (sloupec 1b)	do půdy (sloupec 1c)		
			kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok
1	74-82-8	Methan (CH_4)	100 000	-	-	-	*
2	630-08-0	Oxid uhelnatý (CO)	500 000	-	-	-	*
3	124-38-9	Oxid uhlíkatý (CO_2)	100 miliónů	-	-	-	*
4		Fluorované uhlíkovodíky (HFC)	100	-	-	-	*
5	10024-97-2	Oxid dusnatý (N_2O)	10 000	-	-	-	*
6	7664-41-7	Amoniak (NH_3)	10 000	-	-	-	10 000
7		Nemethanové těkavé organické sloučeniny (NMVOC)	100 000	-	-	-	*
8		Oxydy dusíku (NO_x/NO_2)	100 000	-	-	-	*
9		Perfluorouhlíkovodíky (PFC)	100	-	-	-	*
10	2551-62-4	Fluorid sírový (SP_6)	50	-	-	-	*
11		Oxydy síry (SO_x/SO_2)	150 000	-	-	-	*
12		Celkový dusík	-	50 000	50 000	10 000	10 000
13		Celkový fosfor	-	5 000	5 000	10 000	10 000
14		Hydrochlorofluorouhlíkovodíky (HCFC)	1	-	-	100	10 000
15		Chlorofluorouhlíkovodíky (CFC)	1	-	-	100	10 000
16		Halony	1	-	-	100	10 000
17	7440-38-2	Arsen a sloučeniny (jako As)	20	5	5	50	50
18	7440-43-9	Kadmium a sloučeniny (jako Cd)	10	5	5	5	5
19	7440-47-3	Chrom a sloučeniny (jako Cr)	100	50	50	200	10 000
20	7440-50-8	Měď a sloučeniny (jako Cu)	100	50	50	500	10 000
21	7439-97-6	Rtuť a sloučeniny (jako Hg)	10	1	1	5	5
22	7440-02-0	Nikl a sloučeniny (jako Ni)	50	20	20	500	10 000
23	7439-92-1	Olovo a sloučeniny (jako Pb)	200	20	20	50	50
24	7440-66-6	Zinek a sloučeniny (jako Zn)	200	100	100	1 000	10 000
25	15972-60-8	Alachlor	-	1	1	5	10 000
26	309-00-2	Aldrin	1	1	1	1	1
27	1912-24-9	Atrazin	-	1	1	5	10 000
28	57-74-9	Chlordan	1	1	1	1	1
29	143-50-0	Chlordecon	1	1	1	1	1
30	470-90-6	Chlorfenvinfos	-	1	1	5	10 000
31	85535-84-8	Chloroalkany, $\text{C}_{10}\text{-C}_{13}$	-	1	1	10	10 000
32	2921-88-2	Chlorpyrifos	-	1	1	5	10 000
33	50-29-3	DDT	1	1	1	1	1
34	107-06-2	1,2-dichlorethan (EDC)	1 000	10	10	100	10 000
35	75-09-2	Dichlormethan (DCM)	1 000	10	10	100	10 000

č.	Číslo CAS	Znečišťující látka	Prahová hodnota pro úniky (sloupec 1)			Prahová hodnota pro přenos zneči- šťujících látek mimo lokalitu (sloupec 2)	Prahová hodnota pro výrobu, zpra- cování nebo použití (sloupec 3)
			do ovzduší (sloupec 1a)	do vody (sloupec 1b)	do půdy (sloupec 1c)		
			kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok
36	60-57-1	Dieldrin	1	1	1	1	1
37	330-54-1	Diuron	-	1	1	5	10 000
38	115-29-7	Endosíran	-	1	1	5	10 000
39	72-20-8	Endrin	1	1	1	1	1
40		Halogenované organické sloučeniny (jako AOX)	-	1 000	1 000	1 000	10 000
41	76-44-8	Heptachlor	1	1	1	1	1
42	118-74-1	Hexachlorbenzen (HCB)	10	1	1	1	5
43	87-68-3	Hexachlorbutadien (HCBD)	-	1	1	5	10 000
44	608-73-1	1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH)	10	1	1	1	10
45	58-89-9	Lindan	1	1	1	1	1
46	2385-85-5	Mirex	1	1	1	1	1
47		PCDD + PCDF (dioxiny + furany) (jako Teq)	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
48	608-93-5	Pentachlorbenzen	1	1	1	5	50
49	87-86-5	Pentachlorkenol (PCP)	10	1	1	5	10 000
50	1336-36-3	Polychlorované bifenyl (PCB)	0,1	0,1	0,1	1	50
51	122-34-9	Simazin	-	1	1	5	10 000
52	127-18-4	Tetrachlorethylen (PER)	2 000	-	-	1 000	10 000
53	56-23-5	Tetrachlormethan (TCM)	100	-	-	1 000	10 000
54	12002-48-1	Trichlorbenzeny (TCBs)	10	-	-	1 000	10 000
55	71-55-6	1,1,1-trichlorethan	100	-	-	1 000	10 000
56	79-34-5	1,1,2,2-tetrachlorethan	50	-	-	1 000	10 000
57	79-01-6	Trichlorathylen	2 000	-	-	1 000	10 000
58	67-66-3	Trichlormethan	500	-	-	1 000	10 000
59	8001-35-2	Toxafen	1	1	1	1	1
60	75-01-4	Vinyklchlorid	1 000	10	10	100	10 000
61	120-12-7	Anthracen	50	1	1	50	50
62	71-43-2	Benzen	1 000	200 (jako BTEX) (t)	200 (jako BTEX) (t)	2 000 (jako BTEX) (t)	10 000
63		Bromované difenylethery (PBDE)	-	1	1	5	10 000
64		Nonylfenol ethoxyláty (NP/NPE) a související látky	-	1	1	5	10 000
65	100-41-4	Ethylbenzen	-	200 (jako BTEX) (t)	200 (jako BTEX) (t)	2 000 (jako BTEX) (t)	10 000
66	75-21-8	Ethylenoxid	1 000	10	10	100	10 000
67	34123-59-6	Isoproturon	-	1	1	5	10 000
68	91-20-3	Naftalen	100	10	10	100	10 000
69		Sloučeniny organocinu (jako celkové Sn)	-	50	50	50	10 000

Č.	Číslo CAS	Znečišťující látka	Prahou hodnota pro úniky (sloupec 1)			Prahou hodnota pro přenos znečišťujících látok mimo lokalitu (sloupec 2)	Prahou hodnota pro výrobu, zpracování nebo použití (sloupec 3)
			do ovzduší (sloupec 1a)	do vody (sloupec 1b)	do půdy (sloupec 1c)		
			kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok
70	117-81-7	Di-(2-ethyl hexyl) fthalát (DEHP)	10	1	1	100	10 000
71	108-95-2	Fenoly (jako celkové C)	-	20	20	200	10 000
72		Polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) (*)	50	5	5	50	50
73	108-88-3	Toluen	-	200 (jako BTEX) (†)	200 (jako BTEX) (†)	2 000 (jako BTEX) (†)	10 000
74		Tributylén a sloučeniny	-	1	1	5	10 000
75		Trifenylen a sloučeniny	-	1	1	5	10 000
76		Celkový organický uhlík (TOC) (jako celkové C nebo COD/3)	-	50 000	-	-	**
77	1582-09-8	Trifluralin	-	1	1	5	10 000
78	1330-20-7	Xyleny	-	200 (jako BTEX) (†)	200 (jako BTEX) (†)	2 000 (jako BTEX) (†)	10 000
79		Chloridy (jako celkové Cl)	-	2 miliony	2 miliony	2 miliony	10 000 (†)
80		Chlor a anorganické sloučeniny (jako HCl)	10 000	-	-	-	10 000
81	1332-21-4	Azbest	1	1	1	10	10 000
82		Kyanidy (jako celkové CN)	-	50	50	500	10 000
83		Fluoridy (jako celkové F)	-	2 000	2 000	10 000	10 000 (†)
84		Fluor a anorganické sloučeniny (jako HF)	5 000	-	-	-	10 000
85	74-90-8	Kyanovodík (HCN)	200	-	-	-	10 000
86		Poléutový prach (PM ₁₀)	50 000	-	-	-	*

Vysvětlení:

Číslem CAS znečišťující látky se rozumí přesný identifikátor v Chemical Abstracts Service.

Sloupec 1 obsahuje prahové hodnoty uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. a) bodě i) a iv). Je-li prahová hodnota uvedená v daném podsloupci (ovzduší, voda nebo půda) překročena, požaduje se ohlášení úniku nebo, u znečišťujících látok v odpadních vodách určených k čistění, přenosu do složky životního prostředí uvedené v daném podsloupici s ohledem na dotačnou provozovnu, a to v případě stran, které zvolily systém ohlašování podle čl. 7 odst. 1 písm. a).

Sloupec 2 obsahuje prahové hodnoty uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. a) bodě ii). Je-li překročena prahová hodnota uvedená v tomto sloupci pro danou znečišťující látku, požaduje se ohlášení přenosu této znečišťující látky mimo lokalitu s ohledem na dotačnou provozovnu, a to v případě stran, které zvolily systém ohlašování podle čl. 7 odst. 1 písm. a) bodu ii).

Sloupec 3 obsahuje prahové hodnoty uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. b). Je-li překročena prahová hodnota uvedená v tomto sloupci pro danou znečišťující látku, požaduje se ohlášení úniku a přenosu této znečišťující látky mimo lokalitu s ohledem na dotačnou provozovnu, a to v případě stran, které zvolily systém ohlašování podle čl. 7 odst. 1 písm. b).

Pomílka (-) označuje, že dotyčný parametr nezpůsobuje vznik ohlašovací povinnosti.

Hvězdička (*) označuje, že pro tuto znečišťující látku se použije prahová hodnota pro únik uvedená v sloupci 1a) namísto prahové hodnoty pro výrobu, zpracování nebo použití.

Dvojitá hvězdička (**) označuje, že pro tu toto znečišťující látku se použije prahová hodnota pro únik uvedená v sloupci 1b) namísto prahové hodnoty pro výrobu, zpracování nebo použití.

Poznámky pod čarami:

(*) jednotlivé znečišťující látky se ohlašují v případě, že dojde k překročení prahové hodnoty pro BTEX (souhrnný parametr pro benzen, toluen, ethyl benzen, xylen).

(†) Polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU) se měří jako benzo(a)pyren (50-32-8), benzo(b)fluoranthen (205-99-2), benzo(k)fluoranthen (207-08-9), indeno (1,2,3-cd)pyren (193-39-5) (odvozeno z Protokolu o persistentních organických polutantech k Úmluvě o dálkovém znečištění ovzduší podesahujícím hranice států).

(‡) Jako anorganické sloučeniny.

PŘÍLOHA III

ČÁST A

ZPŮSOBY ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADŮ („D“ – DISPOSAL)

- Uložení do půdy nebo na povrch (např. skládkování)
- Úprava půdními procesy (např. biologický rozklad kapalných odpadů nebo kalů v půdě)
- Hlubinná injektaž (např. injektaž čerpatelných odpadů do vrtů, solních komor nebo jiných přírodních úložišť)
- Ukládání do povrchových nádrží (např. vypouštění kapalných odpadů nebo kalů do prohlubní, nádrží nebo lagun)
- Ukládání do speciálně technicky provedených skládek (např. ukládání do utěsněných oddělených prostor, které jsou uzavřeny a izolovány navzájem i od vnějšího prostředí)
- Vypouštění do vodních těles s výjimkou moří a oceánů
- Vypuštění do moří a oceánů včetně ukládání do mořského dna
- Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů uvedených v této části
- Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž koněčným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů uvedených v této příloze (např. odpařování, sušení, kalcinace, neutralizace, srážení)
- Spalování na pevnině
- Spalování na moři
- Trvalé uložení (např. uložení kontejnerů v dole)
- Mísení nebo směšování před odstraněním některým ze způsobů uvedených v této části
- Předúprava před odstraněním některým ze způsobů uvedených v této části
- Skladování před odstraněním některým ze způsobů uvedených v této části.

ČÁST B

ZPŮSOBY VYUŽITÍ ODPADŮ („R“ – RECOVERY)

- Použití jako paliva (kromě přímého spalování) nebo jiným způsobem k výrobě energie
- Zpětné získávání/regenerace rozpouštědel
- Recyklace/zpětné získávání organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla
- Recyklace/zpětné získávání kovů a sloučenin kovů
- Recyklace/zpětné získávání ostatních anorganických materiálů
- Regenerace kyselin nebo zásad
- Využití složek používaných ke snižování znečištění
- Využití složek katalyzátorů

- Rafinace použitých olejů nebo jiné opětné použití použitých olejů
- Úprava půdními procesy, která je přínosem pro zemědělství nebo životní prostředí
- Použití zbytkových materiálů získaných z kterémukoli způsobu využití uvedeného v této části výše
- Předúprava odpadů pro využití některým ze způsobů uvedených v této části výše
- Sběr materiálů určených ke kterémukoli způsobu využití uvedenému v této části.

PŘÍLOHA IV

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

1. V případě, že je spor předložen k rozhodčímu řízení podle čl. 23 odst. 2 tohoto protokolu, strana nebo strany oznámí diplomatickou cestou druhé straně nebo stranám sporu a také sekretariátu předmět rozhodčího řízení a uvedou zejména ty články tohoto protokolu, o jejichž výklad nebo uplatňování se jedná. Sekretariát zašle obdržené informace všem stranám tohoto protokolu.
2. Rozhodčí tribunál se bude skládat ze tří členů. Navrhující strana či strany i druhá strana či strany sporu ustanoví po jednom rozhodci a tito dva rozhodci určí po společné dohodě třetího rozhodce, který bude předsedou rozhodčího tribunálu. Posledně jmenovaný nesmí být státním příslušníkem některé ze stran sporu, mít své obvyklé místo pobytu na území některé ze stran sporu, být některou z nich zaměstnán ani jednat v dané věci v jakémkoliv jiné funkci.
3. Není-li předseda rozhodčího tribunálu ustanoven do dvou měsíců od ustanovení druhého rozhodce, ustanoví předsedu na žádost kterékoliv strany sporu během dalšího období dvou měsíců výkonný tajemník Evropské hospodářské komise.
4. Pokud některá ze stran sporu neustanoví rozhodce do dvou měsíců od oznámení uvedeného v odstavci 1, může o tom druhá strana informovat výkonného tajemníka Evropské hospodářské komise, který ustanoví předsedu rozhodčího soudu během dalšího období dvou měsíců. Při svém ustanovení požádá předseda rozhodčího soudu tu stranu, která neustanovila rozhodce, aby tak učinila do dvou měsíců. Neudělání tak během daného období, předseda uvědomí výkonnému tajemníku Evropské hospodářské komise, který ustanoví daného rozhodce během dalšího období dvou měsíců.
5. Rozhodčí tribunál vydá své rozhodnutí v souladu s mezinárodním právem a s ustanoveními tohoto protokolu.
6. Rozhodčí tribunál ustavený podle této přílohy přijme svůj jednací řád.
7. Rozhodnutí rozhodčího tribunálu v procedurálních otázkách i o věci samé se přijímají většinou hlasů jeho členů.
8. Tribunál může přijmout všechna vhodná opatření ke zjištění skutečnosti.
  - a) poskytnou tribunálu všechny podstatné dokumenty, vybavení a informace;
  - b) v případě potřeby mu umožní předvolat svědky nebo znalece a získat jejich svědecké výpovědi.
9. Strany sporu budou práci rozhodčího tribunálu usnadňovat s využitím všech prostředků, které mají k dispozici, zejména:
  - a) poskytnou tribunálu všechny podstatné dokumenty, vybavení a informace;
  - b) v případě potřeby mu umožní předvolat svědky nebo znalece a získat jejich svědecké výpovědi.
10. Strany a rozhodci budou chránit důvěrnost jakýchkoli informací, které obdrží jako důvěrné během řízení rozhodčího tribunálu.
11. Rozhodčí tribunál může na žádost jedné ze stran doporučit dočasná ochranná opatření.
12. Pokud se jedna ze stran sporu nedostaví před rozhodčí tribunál nebo nehájí své stanovisko, může druhá strana požádat tribunál, aby pokračoval v řízení a vydal konečné rozhodnutí. Nepřítomnost strany nebo skutečnost, že nehájí své stanovisko, nepředstavuje překážku v řízení. Před vydáním konečného rozhodnutí se musí rozhodčí tribunál přesvědčit, že je daný nárok dostatečně věcně i právně podložen.

13. Rozhodčí tribunál může vyslechnout protinávry podané v přímé souvislosti s předmětem sporu a rozhodnout o nich.
14. Nerozhodne-li rozhodčí tribunál vzhledem ke konkrétním okolnostem případu jinak, ponesou výdaje tribunálu, včetně odměn jeho členům, strany sporu rovným dílem. Tribunál vede o všech svých výdajích evidenci a předloží stranám jejich konečné vyúčtování.
15. Každá strana tohoto protokolu, která má zájem právní povahy na předmětu sporu a která může být rozhodnutím v daném případě dotčena, může do řízení se souhlasem tribunálu zasahovat.
16. Rozhodčí tribunál vydá svůj nález do pěti měsíců ode dne, kdy byl ustaven, neshledá-li, že je třeba tuto lhůtu prodloužit o dobu, která by neměla nepřesáhnout pět měsíců.
17. K nálezu rozhodčího tribunálu se přikládá odůvodnění. Nález je konečný a závazný pro všechny strany sporu. Rozhodčí tribunál předá nález stranám sporu a sekretariátu. Sekretariát zašle obdržené informace všem stranám tohoto protokolu.
18. Jakékoli spory, které mohou vzniknout mezi dotčenými stranami ohledně výkladu nebo výkonu nálezu, může jakákoli strana předložit rozhodčímu tribunálu, který nález vydal, nebo pokud se tento tribunál nemůže sejít, jinému tribunálu zřízenému k tomuto účelu stejným způsobem jako první tribunál.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Žeslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznamené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částelek (první záloha na rok 2009 činí 3 000,– Kč, druhá záloha činí 3 000,– Kč, třetí záloha činí 2 000,– Kč) – Vychází podle potřeby – Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 516 205 175, objednávky jednotlivých čásek (dobírky) – 516 205 175, objednávky-knihkupeci – 516 205 175, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hradil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihářství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadiamu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy:** Kramerovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrďák, Štursova 10, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3, Knihkupectví SEVT, a. s., Ostružnická 10; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisová 1; **Otrokovice:** Ing. Kučerák, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** Typos, tiskařské závody, s. r. o., Úslavská 2, EDICUM, Bačická 15, Technické normy, Na Roudné 5, **Vydavatelství a naklad Aleš Čeněk**, nám. Českých bratří 8; **Praha 1:** NEOLUXOR, Na Porčí 25, LINDE Praha, a.s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17, PERIODIKA, Komornická 6; **Praha 8:** Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7–12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz, DOVOZ TISKU SUWEKO CZ, Klečáková 347; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Přerov:** Odborné knihkupectví, Bartošova 9, Jana Honková-YAHO-i-centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel./fax: 352 605 959; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Zavadilská 786; **Teplice:** Knihkupectví L & N, Kapelní 4; **Ústí nad Labem:** PNS Grosso s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec:** Simona Novotná, Brázda-prodejna u pivovaru, Žižkova nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od začátku předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace:** informace na tel. čísle 516 205 175. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odstavný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.